

Projekt posouzení výhodnosti různých právních forem podnikání na příkladu účetních případů subjektu XY

Bc. Iva Kořenková

Diplomová práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Iva KOŘENKOVÁ**
Osobní číslo: **M10443**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Projekt posouzení výhodnosti různých právních forem podnikání na příkladu účetních případů subjektu XY**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše charakterizujte základní právní formy podnikání v ČR a zpracujte zásady pro vedení daňové evidence a pro vedení účetnictví.
- Zpracujte teoretická východiska pro převod daňové evidence na vedení účetnictví.

II. Praktická část

- Stručně charakterizujte subjekt XY a analyzujte účetní případy roku 2012 zaúčtované v daňové evidenci a v soustavě účetnictví.
- Zhodnoťte výhody a nevýhody různých způsobů vedení účetnictví.
- Zpracujte projekt posouzení výhodnosti různých právních forem podnikání.
- Zhodnoťte další legislativní požadavky pro jednotlivé právní formy podnikání a na základě dosažených výsledků vyhodnoťte jejich výhody a rizika.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ČESKÁ NÁRODNÍ RADA. Zákon č. 586 ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů. In: Sbírka zákonů. 1992, částka 117, s. 3473-3491. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/1992/sb117-92.pdf>>.

KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 5., aktual. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-574-8.

MÜLLEROVÁ, Libuše. Účetnictví podnikatelů. 3., aktual. vyd. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1747-6.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka, LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2010. 10. aktual. vyd. Praha: VOX, 2010. ISBN 978-80-86324-86-9.

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 22. února 2013
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2013

Ve Zlíně dne 22. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

1.5.2013

Kováčková

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*
- (3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Tato diplomová práce je zaměřena na posouzení výhodnosti různých právních forem podnikání. Zároveň jsou v této práci zhodnoceny výhody a nevýhody různých způsobů vedení účetnictví, s přihlédnutím ke zvláštnostem spojeným s přechodem z daňové evidence na vedení účetnictví, či se změnou způsobu uplatňování výdajů. V praktické části jsou konkrétní účetní případy zaúčtovány jak v daňové evidenci, tak také v soustavě účetnictví. Důraz je přitom kladen nejen na daň z příjmů podnikatele, ale také na související odvody zdravotního a důchodového pojištění.

Klíčová slova: účetnictví, daňová evidence, podnikatel, obchodní společnost, daň z příjmů

ABSTRACT

This diploma thesis focuses on assessing the benefits of different legal forms for entrepreneurship. There are also evaluated the advantages and disadvantages of different methods of accounting, taking into specificities associated with the transition from cash system of accounting to bookkeeping, or associated with the change of implementing expenses. In the practical part, there are specific accounting transactions recorded in the cash system of accounting, as well as in the accrual system of accounting. The emphasis is put not only on the income tax of entrepreneur, but also on associated payments on health and pension insurance.

Keywords: accrual accounting, cash system of accounting, entrepreneur, company, income tax

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce, paní Mgr. Evě Kolářové, Ph.D., za čas, který mé práci věnovala.

Dále bych ráda poděkovala své rodině a přátelům za jejich trpělivost, podporu a motivaci při studiu. Zvláště děkuji své matce, Marii Kořenkové, za její odborné rady.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ FORMY PODNIKÁNÍ V ČR	12
1.1 ŽIVNOST.....	14
1.2 SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBY.....	17
1.3 SDRUŽENÍ OSOB.....	17
1.4 OBCHODNÍ SPOLEČNOST A DRUŽSTVO.....	18
1.4.1 Společnost s ručením omezeným.....	20
1.4.2 Akciová společnost.....	20
1.4.3 Veřejná obchodní společnost.....	21
1.4.4 Komanditní společnost.....	22
1.4.5 Družstvo.....	22
2 DAŇ Z PŘÍJMŮ, ODVODY OSVČ DO FONDŮ SP, ZP	24
2.1 VÝPOČET DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB.....	24
2.2 PLATBY OSVČ DO FONDŮ SP, ZP.....	25
2.2.1 Zdravotní a důchodové pojištění OSVČ.....	25
2.3 VÝPOČET DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB.....	26
3 ZPŮSOB VEDENÍ ÚČETNICTVÍ, TYPY ÚČETNÍCH SOUSTAV	28
3.1 TYPY ÚČETNÍCH SOUSTAV.....	28
3.2 ZÁSADY PRO VEDENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE.....	29
3.2.1 Výdaje uplatněné paušální sazbou.....	30
3.3 ZÁSADY PRO VEDENÍ ÚČETNICTVÍ.....	31
3.3.1 Předmět a funkce účetnictví.....	32
3.3.2 Účet, účetní knihy.....	33
3.3.3 Legislativní rámec českého účetnictví.....	35
3.3.4 Účetní závěrka, výkazy.....	37
3.3.5 Rozsah vedení účetnictví, rozsah sestavení účetní závěrky.....	38
4 PŘECHOD DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ	40
4.1 PŘECHOD NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ Z ÚČETNÍHO POHLEDU.....	40
4.2 PŘECHOD NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ Z DAŇOVÉHO POHLEDU.....	43
II PRAKTICKÁ ČÁST	45
5 CHARAKTERISTIKA SUBJEKTU XY	46
6 VÝCHOZÍ PŘEDPOKLADY	47
7 FYZICKÁ OSOBA – DAŇOVÁ EVIDENCE	48
7.1 EVIDENCE PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ.....	48
7.1.1 Cestovní náhrady.....	49
7.1.2 Zdravotní a důchodové (sociální) pojištění OSVČ.....	49

7.2	EVIDENCE POHLEDÁVEK A ZÁVAZKŮ	50
7.3	DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB (DAŇOVÁ EVIDENCE)	50
7.4	SOUVISEJÍCÍ ODVODY OSVČ DO FONDŮ ZP, SP	52
7.5	ZVÁŽENÍ UPLATNĚNÍ VÝDAJŮ PROCENTEM Z PŘÍJMŮ	55
8	FYZICKÁ OSOBA – PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ	57
8.1	PŘEVODOVÝ MŮSTEK	57
8.2	ÚPRAVA NĚKTERÝCH POLOŽEK Z DAŇOVÉ EVIDENCE	58
8.3	ANALÝZA ÚČETNÍCH PŘÍPADŮ ZAÚČTOVANÝCH V ÚČETNICTVÍ.....	59
8.3.1	Hlavní kniha – účetnictví subjektu XY za rok 2012	60
8.4	Vliv přechodu na účetnictví na základ daně z příjmů subjektu XY	61
8.5	DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB (ÚČETNICTVÍ).....	62
8.5.1	Stanovení základu daně.....	62
8.5.2	Základ daně a pojistné OSVČ bez vlivu převodového můstku.....	64
8.5.3	Výpočet daně z příjmů fyzických osob a odvodů do fondů ZP a SP	65
8.5.4	Sestavení účetní závěrky	67
9	VÝHODY A NEVÝHODY RŮZNÝCH ZPŮSOBŮ VEDENÍ ÚČETNICTVÍ	71
9.1	DAŇOVÁ EVIDENCE	72
9.2	UPLATNĚNÍ VÝDAJŮ PROCENTEM Z PŘÍJMŮ	73
9.3	ÚČETNICTVÍ	75
10	PRÁVNICKÁ OSOBA (S. R. O.) – ÚČETNICTVÍ.....	76
10.1	ANALÝZA ÚČETNÍCH PŘÍPADŮ (S. R. O.).....	76
10.2	ÚČETNÍ HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	77
10.3	STANOVENÍ ZÁKLADU DANĚ A VÝPOČET DANĚ Z PŘÍJMŮ PRÁVNICKÝCH OSOB.....	79
10.4	ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	80
11	VYHODNOCENÍ POVINNÝCH PLATEB SUBJEKTU XY PODLE RŮZNÝCH ZPŮSOBŮ VEDENÍ ÚČETNICTVÍ.....	84
12	VÝHODY A RIZIKA RŮZNÝCH PRÁVNÍCH FOREM PODNIKÁNÍ.....	86
12.1	LEGISLATIVNÍ NÁROČNOST	86
12.2	FINANČNÍ NÁROČNOST	87
12.3	ODPOVĚDNOST	87
12.4	SPOLEČNÉ PODNIKÁNÍ VÍCE OSOB.....	88
12.5	ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ	88
	ZÁVĚR	90
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	91
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	94
	SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ	95
	SEZNAM TABULEK.....	96
	SEZNAM PŘÍLOH.....	99

ÚVOD

Podnikatelé mají při zahájení svého podnikání nelehký úkol – z pestré škály právních forem si musí vybrat tu, která bude pro jejich podnikání nejvhodnější. S každou právní formou jsou totiž spojeny různé výhody, ale také rizika. A zejména rizika by měli podnikatelé před konečným rozhodnutím o právní formě svého podnikání pečlivě zvážit.

V nejobecnější rovině si podnikatel volí, jestli bude podnikat jako fyzická osoba (tedy jako osoba samostatně výdělečně činná), či jako právnická osoba (pod hlavičkou obchodní společnosti).

Mezi fyzické osoby se řadí podnikatelé podnikající na základě živnostenského oprávnění nebo podnikatelé, kteří ke své podnikatelské činnosti živnostenské oprávnění nepotřebují, jako například advokáti, lékaři, daňoví poradci atd. Také druhů právnických osob existuje v České republice celá řada – přes nejrozšířenější společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, až po méně časté komanditní společnosti, veřejné obchodní společnosti, či družstva.

Každý podnikatel – ať už fyzická, či právnická osoba – také musí vést o svém podnikání odpovídající evidenci. Obecně lze říci, že fyzické osoby nejčastěji vedou méně podrobnou daňovou evidenci, zatímco právnické osoby vedou povinně ze zákona účetnictví.

Tato diplomová práce popisuje jednotlivé právní formy podnikání na základě jejich charakteristických znaků. Zároveň uvádí zásady pro vedení daňové evidence a pro vedení účetnictví. Pro úplnost problematiky je v práci také zpracován převod daňové evidence na vedení účetnictví.

Hlavním cílem této diplomové práce je tedy zhodnotit výhody a nevýhody, resp. rizika různých právních forem podnikání, při současném posouzení různých způsobů vedení účetnictví, a to vše na příkladu konkrétních účetních případů podnikatele XY.

Všechny právní předpisy citovány v této práci, jsou citovány podle jejich platného znění k 1. 1. 2012.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ FORMY PODNIKÁNÍ V ČR

Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Tuto činnost může vykonávat různými způsoby, podle toho, jakou právní formu podnikání si vybere.

Správně zvolená forma podnikání přitom může ušetřit hodně času stráveného na úřadech, peníze i starosti v budoucnu. (Peníze.cz, 2013)

Nejobecněji můžeme podnikatele rozdělit na:

- fyzické osoby a
- právnické osoby.

Obě tyto formy podnikání mají hodně společného, ale v mnohém se také liší. Těmi nejzásadnějšími rozdíly jsou administrativní a finanční náročnost založení a následného provozování podnikání jako fyzická či právnická osoba. Obě formy se také liší formou ručení za závazky vzniklé v podnikání, povinností vést jednoduchou evidenci, daňovou evidenci či kompletní účetnictví, a také tím, jak jsou vnímány veřejností. (Peníze.cz, 2013)

Podle obchodního zákoníku (§ 2) je podnikatelem

- a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- d) osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Základní právní formy podnikání, běžné v ČR, lze tedy rozdělit na:

- osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) – fyzické osoby podnikající na základě živnostenského nebo jiného oprávnění,
- sdružení podnikatelů – sdružení několika OSVČ,
- obchodní společnosti – veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti,
- družstva.

Padrnos (2007, s. 71) uvádí následující členění právnických osob, ve kterém, kromě podnikatelských subjektů, zmiňuje také právnické osoby nepodnikatelské, tedy založené za jiným účelem, než za účelem dosažení zisku. Zároveň uvádí také předpis, který se k dané formě právnické osoby vztahuje.

PRÁVNICKÉ OSOBY					
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY	OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	OSOBNÍ	VEŘEJNÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST	PRÁVNÍ ÚPRAVA	Z. 513/1991 Sb.
			KOMANDITNÍ SPOLEČNOST		Z. 513/1991 Sb.
		KAPITÁLOVÉ	SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM		Z. 513/1991 Sb.
			AKCIOVÁ SPOLEČNOST		Z. 513/1991 Sb.
	OSTATNÍ	DRUŽSTVO			Z. 513/1991 Sb.
		STÁTNÍ PODNIK			Z. 77/1997 Sb.
	NEPODNIKATELSKÉ SUBJEKTY	STÁT			Ústava České republiky úst. z. 1/1993 Sb.
OBCE		Z. 128/2000 Sb.			
VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ SPOLEČNOSTI		Z. 248/1995 Sb.			

Obrázek 1 Základní členění právnických osob (Padrnos, 2007, s. 71)

1.1 Živnost

Základní právní úpravou živnostenského podnikání je zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). Živnost může provozovat fyzická nebo právnická osoba, která splní podmínky stanovené tímto zákonem, případně další podmínky stanovené dalšími zákony.

Živností je dle živnostenského zákona rozuměna soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní zodpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem (MPO, 2012a)

Živnostenský zákon také velmi detailně vyjmenovává, co naopak **živností není**. Živností není například činnost lékařů, notářů, advokátů, auditorů, daňových poradců; činnost bank, pojišťoven, zemědělství, výchova a vzdělávání a další.

Podmínky podnikání fyzických osob podnikajících na základě jiných právních předpisů než je živnostenský zákon, upravují zvláštní právní předpisy pro tyto podnikatelské činnosti. Pro advokáty je tímto předpisem zákon o advokacii, pro auditory je tímto předpisem zákon o auditorech a Komoře auditorů České republiky, pro daňové poradce je tímto předpisem zákon o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky. (Padrnos, 2007, s. 53)

Podle toho, zda k provozování živnosti postačí její ohlášení, nebo zda je zapotřebí koncese, dělíme živnosti na:

- a) ohlašovací, oprávnění provozovat živnost vzniká dnem ohlášení živnosti živnostenskému úřadu,
- b) koncesované, oprávnění provozovat živnost vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese.

Z hlediska požadavků odborné způsobilosti, potřebné k provozování živnosti, dělíme ohlašovací živnosti na:

- a) živnosti volné,
- b) živnosti vázané,
- c) živnosti řemeslné.

Živnost volná je živnost opravňující k výkonu činností, pro jejichž provozování není vyžadováno prokazování odborné ani jiné způsobilosti. Seznam živností volných je uveden

v příloze č. 4 živnostenského zákona. K získání živnostenského oprávnění pro živnost volnou musí být splněny všeobecné podmínky:

- dosažení věku 18 let,
- způsobilost k právním úkonům,
- bezúhonnost,

přičemž bezúhonnost se prokazuje u občanů České republiky výpisem z evidence rejstříku trestů.

Živnosti vázané a požadavky odborné způsobilosti pro jejich provozování jsou uvedeny v příloze č. 2 živnostenského zákona. Patří sem například geologické práce, oční optika, vedení účetnictví, provozování autoškoly, psychologické poradenství. Odbornými požadavky, které musí být pro provozování vázané živnosti splněny, jsou zejména dosažené vzdělání v oboru nebo splnění jiných specifických podmínek podle zvláštních předpisů.

Živnosti řemeslné jsou živnosti vymezené v příloze č. 1 živnostenského zákona a k jejich provozování je vyžadována odborná způsobilost. Touto odbornou způsobilostí se rozumí zejména řádně ukončené vzdělání v příslušném oboru, případně řádně ukončené vzdělání v oboru příbuzném doplněné odbornou praxí. Mezi živnosti řemeslné patří například pekařství, zámečnictví, zednictví, malířství, kadeřnictví, hostinská činnost a další. Kompletní seznam živností řemeslných vymezených Živnostenským zákonem uvádím v příloze P I.

Pokud podnikatel sám nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti, může ustanovit **odpovědného zástupce**, který však musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti. Právnícké osoby jsou ze zákona povinny ustanovit odpovědného zástupce pro živnosti vyžadující splnění zvláštních podmínek provozování živnosti.

Živnosti koncesované a požadavky odborné způsobilosti pro jejich provozování jsou uvedeny v příloze č. 3 živnostenského zákona. K žádosti o koncesi se dle konkrétního předmětu podnikání vyjadřuje také příslušný orgán státní správy (ministerstva, úřady, apod.). Mezi koncesované živnosti patří například silniční motorová doprava, provozování cestovní kanceláře, provozování pohřební služby apod.

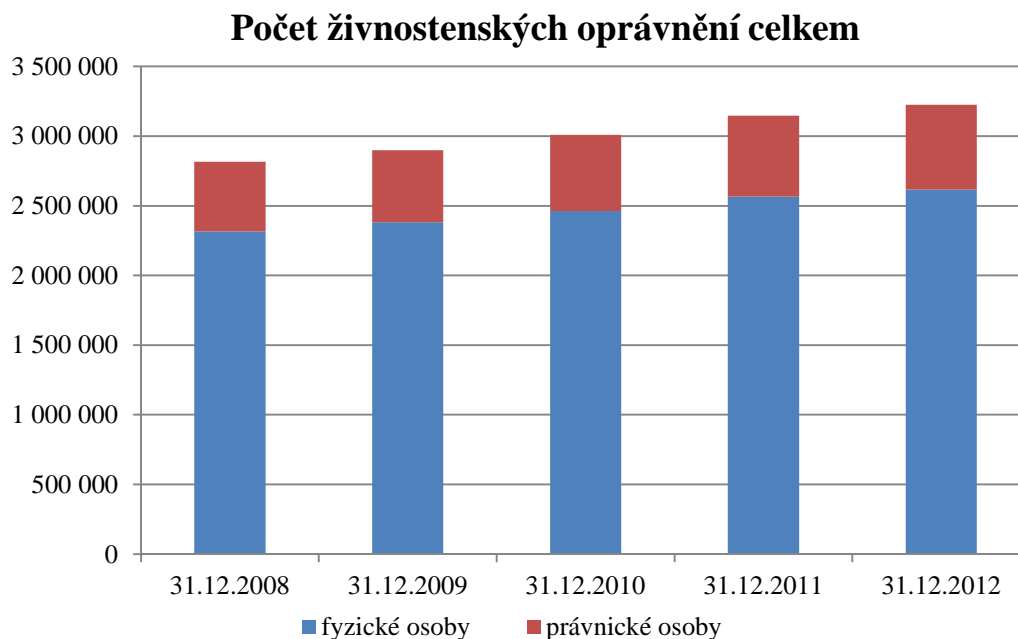
Ohlášení živnosti nebo žádost o vydání koncese se provádí u kteréhokoliv živnostenského úřadu (do července 2008 byly živnostenské úřady místně příslušné podle místa bydliště fyzické osoby nebo sídla právnické osoby).

Živnostenský úřad České republiky spravuje **živnostenský rejstřík**, což je elektronický veřejný seznam všech osob s živnostenským oprávněním.

Vývoj počtu živnostenských oprávnění v členění na fyzické a na právnické osoby v posledních pěti letech znázorňuje Tabulka 1 a Graf 1.

Tabulka 1 Počet živnostenských oprávnění (vlastní zpracování podle statistických údajů Živnostenského rejstříku, 2013)

Počet ŽO ke dni	31. 12. 2008	31. 12. 2009	31. 12. 2010	31. 12. 2011	31. 12. 2012
fyzické osoby	2 315 748	2 382 609	2 461 620	2 565 890	2 615 915
právnické osoby	499 652	516 217	547 823	580 123	609 457
celkem ŽO	2 815 400	2 898 826	3 009 443	3 146 013	3 225 372

Graf 1 Počet živnostenských oprávnění celkem (vlastní zpracování podle statistických údajů živnostenského rejstříku, 2013)

1.2 Spolupracující osoby

Fyzická osoba má možnost podnikat za spolupráce druhého z manželů nebo ostatních osob žijících s ní ve společné domácnosti (v praxi se jedná nejčastěji o děti). Na tyto spolupracující osoby lze dle § 13 zákona o daních z příjmů rozdělovat příjmy a výdaje z podnikání. Tento zákon však také stanovuje omezení – rozdělovat příjmy a výdaje na děti nelze až do ukončení jejich povinné školní docházky a v kalendářních měsících, ve kterých je na ně uplatňováno daňové zvýhodnění. Stejně tak nelze rozdělovat příjmy a výdaje na druhého z manželů, je-li na něj (na ni) ve zdaňovacím období uplatněna sleva na dani.

Příjmy z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti provozované se spolupracujícími osobami a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení se rozdělují následovně:

- podíl připadající na spolupracujícího manžela nesmí činit více než 50 %; přitom částka připadající na spolupracujícího manžela, o kterou příjmy přesahují výdaje, smí činit nejvýše 540 000 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období nebo 45 000 Kč za každý i započatý měsíc této spolupráce,
- v případě spolupráce manžela, příp. ostatních osob žijících v domácnosti s poplatníkem, nesmí podíl těchto osob na společných příjmech a výdajích činit v úhrnu více než 30 %; přitom částka připadající v úhrnu na spolupracující osoby, o kterou příjmy přesahují výdaje, smí činit nejvýše 180 000 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období nebo 15 000 Kč za každý i započatý měsíc spolupráce.

1.3 Sdružení osob

Dle občanského zákoníku, hlavy šestnácté, může několik podnikatelů (fyzických či právnických osob) spojit své síly v rámci podnikání, a to formou smlouvy o sdružení. Smlouva o sdružení se uzavírá k dosažení sjednaného účelu. Uzavření této smlouvy podnikatelé nemusí žádné instituci oznamovat. Toto sdružení nemá právní subjektivitu, podnikatelé nadále vystupují jednotlivě a každý z nich podniká na základě vlastního živnostenského oprávnění. Tato forma podnikání může být užitečnou zkouškou – jakýmsi předstupněm před založením obchodní společnosti více osobami.

Daň z příjmů jednotlivých účastníků sdružení, které není právnickou osobou, se stanoví podle § 12 zákona o daních z příjmů tak, že příjmy dosažené poplatníky při společném

podnikání a odečitatelné výdaje se rozdělují mezi poplatníky rovným dílem (není-li ve smlouvě o sdružení stanoveno jinak).

1.4 Obchodní společnost a družstvo

Založení, vznik, zrušení a zánik obchodních společností a družstev upravuje obchodní zákoník ve své II. části (v Hlavě I a II).

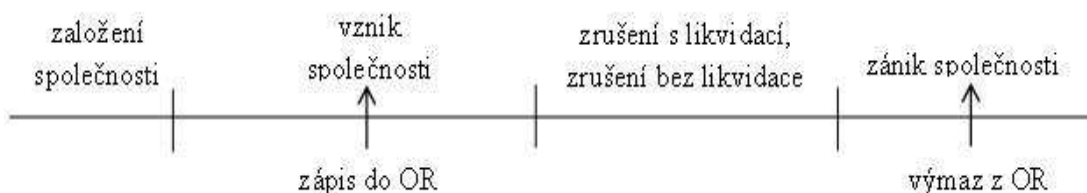
Společnost se zakládá společenskou smlouvou podepsanou všemi zakladateli. Společenská smlouva společnosti s ručením omezeným a zakladatelská smlouva akciové společnosti musí mít formu notářského zápisu. V případě, že společnost zakládá jediný zakladatel, nahrazuje společenskou smlouvu zakladatelská listina vyhotovená ve formě notářského zápisu. (Padrnos, 2007, s. 59)

Název, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku, je jeho **obchodní firmou**.

Společnost vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do obchodního rejstříku musí být podán do 90 dnů od založení společnosti nebo od doručení živnostenského či jiného podnikatelského oprávnění.

Analogicky, společnost zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku. Zániku společnosti však předchází její zrušení s likvidací nebo bez likvidace. Likvidací společnosti je vypořádán její majetek a závazky. Vstup do likvidace se zapisuje do obchodního rejstříku a po dobu likvidace firma společnosti užívá dovětek "v likvidaci". Do 30 dnů po skončení likvidace podá likvidátor návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku.

Život společnosti lze schematicky znázornit následovně:

Obrázek 2 Schéma života společnosti (vlastní zpracování)

Obchodní společnost je právnickou osobou založenou za účelem podnikání. Obchodními společnostmi dle obchodního zákoníku (§ 56) jsou:

- veřejná obchodní společnost,

- komanditní společnost,
- společnost s ručením omezeným,
- akciová společnost,
- evropská společnost a
- evropské hospodářské zájmové sdružení,

přičemž společnost s ručením omezeným a akciová společnost mohou být založeny i za jiným účelem, pokud to zvláštní právní předpis nezakazuje.

Na podnikání obchodní společnosti se mohou účastnit jak fyzické, tak také právnické osoby. U jednotlivých společností je určeno, které osoby a v jakém rozsahu podléhají zákazu konkurenčního jednání.

Obchodní společnosti také někdy dělíme na:

- osobní, jejichž podstatou je osobní účast společníků na jejich podnikání (řadíme sem veřejnou obchodní společnost a komanditní společnost) a
- kapitálové, jejichž podstatou je majetková účast společníků (patří sem akciová společnost a společnost s ručením omezeným). (business.center.cz, 2013a, 2013b)

Jak upřesňuje Müllerová (2011, s. 34), tyto dvě skupiny rozeznáváme podle toho, zda má obchodní společnost ze zákona povinnost vytvořit základní kapitál či nikoliv.

Jednotlivé obchodní společnosti se od sebe tedy liší zejména:

- povinností vytvářet základní kapitál, případně výši základního kapitálu,
- výši vkladů společníků,
- povinností vytvářet rezervní fond ze zisku,
- orgány společnosti a určením které osoby a v jakém rozsahu podléhají zákazu konkurenčního jednání.

Obchodní rejstřík je veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje o podnikatelích. Obchodní rejstřík je veden v elektronické podobě a vede ho k tomu zvláštním právním předpisem určený soud (rejstříkový soud).

1.4.1 Společnost s ručením omezeným

Jak vyplývá ze statistik zveřejňovaných Českým statistickým úřadem (viz. Tabulka 2), společnost s ručením omezeným (spol. s r.o. nebo s.r.o.) je v ČR mezi právnickými osobami nejčastější formou podnikání:

Tabulka 2 Počet obchodních společností (ČSÚ, 2013)

obchodní společnosti celkem	382 478
společnost s ručením omezeným	348 463
akciová společnost	25 057
ostatní (k. s., v.o.s.)	8 958

Mezi její charakteristické znaky patří:

- může být založena jednou osobou (fyzickou či právnickou), avšak může mít nejvíce padesát společníků,
- jedna fyzická osoba může být jediným společníkem nejvýše tří společností s ručením omezeným,
- společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem,
- výše základního kapitálu společnosti musí činit alespoň 200 000 Kč,
- výše vkladu společníka musí činit alespoň 20 000 Kč,
- společnost povinně vytváří rezervní fond, nejméně do výše 10% základního kapitálu,
- společníci ručí společně a nerozdílně za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků.

Orgány společnosti s ručením omezeným jsou

- valná hromada (nejvyšší orgán),
- jednatelé (statutární orgán),
- dozorčí rada (kontrolní orgán).

1.4.2 Akciová společnost

K akciové společnosti se vztahuje část II., hlava I, díl V obchodního zákoníku.

Akciovou společností (akc. spol. nebo a.s.) je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě.

Charakteristickými znaky akciové společnosti jsou:

- může být založena jedním zakladatelem nebo více zakladateli,
- základní kapitál společnosti založené s veřejnou nabídkou akcií musí činit alespoň 20 000 000 Kč; základní kapitál společnosti založené bez veřejné nabídky akcií musí činit alespoň 2 000 000 Kč,
- společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem,
- společnost povinně vytváří rezervní fond, nejméně do výše 20 % základního kapitálu,
- akcionář neručí za závazky společnosti.

Akcie je cenným papírem, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se na řízení společnosti, na jejím zisku a na likvidačním zůstatku při jejím zániku.

Orgány akciové společnosti jsou:

- valná hromada (nejvyšší orgán),
- představenstvo (statutární orgán),
- dozorčí rada (orgán dohledu).

1.4.3 Veřejná obchodní společnost

Veřejnou obchodní společností (veř. obch. spol. nebo v.o.s.) je společnost, ve které alespoň dvě osoby podnikají pod společnou firmou a ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně celým svým majetkem. Neomezené ručení společníků také tento typ společnosti zásadně rozlišuje od společnosti s ručením omezeným a od akciové společnosti.

Hlavními znaky veřejné obchodní společnosti jsou:

- společníkem mohou být jak fyzické, tak právnické osoby a které splňují všeobecné podmínky provozování živnosti (u právnické osoby podmínky splňuje statutární orgán nebo pro jím pověřený zástupce),
- společníci ručí za závazky společnosti veškerým svým majetkem společně a nerozdílně,
- statutárním orgánem je každý ze společníků a je oprávněn jednat samostatně jménem společnosti (ve společenské smlouvě může být sjednáno omezení),
- pro společníky platí zákaz konkurence – bez svolení ostatních společníků nesmí podnikat v předmětu podnikání společnosti,

- společnost nemusí ze zákona vytvářet základní kapitál ani rezervní fond (avšak může; záleží na ustanovení ve společenské smlouvě).

1.4.4 Komanditní společnost

Komanditní společností (kom. spol. nebo k. s.) je společnost, v níž jeden nebo více společníků ručí za závazky společnosti do výše svého nesplaceného vkladu zapsaného v obchodním rejstříku (*komanditisté*) a jeden nebo více společníků celým svým majetkem (*komplementáři*).

Tento typ společnosti je tedy jakýmsi kompromisem mezi osobní a kapitálovou obchodní společností. Dle obchodního zákoníku se na komanditní společnost použijí přiměřeně ustanovení o veřejné obchodní společnosti a na právní postavení komanditistů ustanovení o společnosti s ručením omezeným.

Základní znaky komanditní společnosti:

- statutárním orgánem společnosti jsou pouze komplementáři, kteří ručí za závazky společnosti celým svým majetkem,
- komanditisté povinně vkládají do společnosti vklad (ve výši dle společenské smlouvy, minimálně však 5 000 Kč) a ručí pouze do výše jeho nesplacené části,
- vklady komanditistů tvoří základní kapitál společnosti,
- pro komanditistu neplatí zákaz konkurence (pro komplementáře ano),
- společnost nemusí ze zákona tvořit rezervní fond.

1.4.5 Družstvo

Družstvo je společenstvím neuzavřeného počtu osob založeným za účelem podnikání nebo zajišťování hospodářských, sociálních nebo jiných potřeb svých členů.

Základní znaky družstva:

- musí mít nejméně pět členů (to však neplatí, jsou-li jeho členy alespoň dvě právnické osoby),
- za porušení svých závazků odpovídá družstvo celým svým majetkem,
- členové neručí za závazky družstva,
- základní kapitál družstva tvoří souhrn členských vkladů, k jejichž splacení se zavázali členové ve stanovách, přičemž zapisovaný základní kapitál musí činit nejméně 50 000 Kč,

- veškeré podmínky podnikání ve družstvu jsou upraveny stanovami.

Orgány družstva jsou:

- členská schůze (nejvyšší orgán),
- představenstvo (statutární, řídicí orgán, který tvoří předseda + členové představenstva),
- kontrolní komise (kontrolní orgán; má nejméně 3 členy),
- další orgány družstva podle stanov.

2 DAŇ Z PŘÍJMŮ, ODVODY OSVČ DO FONDŮ SP, ZP

V této kapitole uvádím základní metodiku výpočtu daně z příjmů fyzických osob, včetně souvisejících odvodů do fondů důchodového (sociálního) a zdravotního pojištění OSVČ a výpočtu daně z příjmů právnických osob.

2.1 Výpočet daně z příjmů fyzických osob

Základ daně z příjmů fyzických osob se skládá z pěti dílčích základů daně. Podle různých druhů příjmů rozlišujeme následující dílčí základy daně, které upravují uvedená ustanovení zákona o daních z příjmů:

- § 6 – dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti (tj. ze zaměstnání),
- § 7 – dílčí základ daně z příjmů z podnikání,
- § 8 – dílčí základ daně z kapitálového majetku,
- § 9 – dílčí základ daně z pronájmu,
- § 10 – dílčí základ daně z ostatních příjmů.

Sazba daně z příjmů fyzických osob byla do roku 2008 progresivní (tzn. odstupňovaná podle výše základu daně). Od roku 2008 je lineární, ve výši 15 %.

Základní schéma výpočtu daňové povinnosti z pohledu fyzické osoby – podnikatele znázorňuje Tabulka 3:

Tabulka 3 Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob (vlastní zpracování)

Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti
– výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně z příjmů z podnikání podle § 7
+ dílčí základy daně z příjmů podle § 6, § 8, § 9, §10
= základ daně z příjmů
– nezdánitelné části základu daně, tzv. odečitatelné položky
= snížený základ daně (zaokrouhlený na celá sta Kč dolů)
x sazba daně
= daň z příjmů
– slevy na dani
= daň po uplatnění slev

Nezdanitelné části základu daně a podmínky jejich uplatnění definuje § 15 zákona o daních z příjmů. Nejčastěji se jedná o dary, životní pojištění, penzijní připojištění zaplacené poplatníkem atd.

Slevy na dani jsou stanoveny v § 35ba zákona o daních příjmů. Základní sleva na dani (na poplatníka) v roce 2012 činila 2 070 Kč měsíčně, resp. 24 840 Kč za rok. Dalšími možnými slevami je sleva na manžela (manželku), sleva pro studenty atd.

2.2 Platby OSVČ do fondů SP, ZP

Kromě daně z příjmů jsou OSVČ povinny platit také pojistné na zdravotní a důchodové pojištění, včetně měsíčních záloh na pojistné. Toto pojistné je navíc od 1. 1. 2008 nedaňovým výdajem OSVČ.

OSVČ, pro kterou je samostatná výdělečná činnosti hlavním zdrojem příjmů, má stanoveny minimální vyměřovací základy pojistného na zdravotní i důchodové pojištění, které jsou určovány podle průměrné měsíční mzdy stanovené MPSV. Průměrná měsíční mzda pro rok 2012 činí 25 137 Kč. Vančurová a Láchová (2010, s. 192) definují minimální vyměřovací základ jako nejmenší tolerovanou hranici solidarity, neboť platí, že každý účastník systému pojištění musí alespoň ve stanovené výši přispívat, protože každému účastníku také plynou ze systému určité nároky.

2.2.1 Zdravotní a důchodové pojištění OSVČ

Vypočtený vyměřovací základ pro zdravotní i pro důchodové pojištění OSVČ se stanoví shodně ve výši 50 % daňového základu OSVČ, přičemž

- minimální *měsíční* vyměřovací základ pro zdravotní pojištění OSVČ pro rok 2012 činí 50 % průměrné měsíční mzdy, tedy 12 568,50 Kč (roční minimální vyměřovací základ činí 150 822 Kč) a
- minimální *měsíční* vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění OSVČ pro rok 2012 činí 25 % průměrné měsíční mzdy, tedy 6 285 Kč (roční minimální vyměřovací základ činí 75 420 Kč).

Sazby pojistného pro OSVČ a pro srovnání taky pro zaměstnance a zaměstnavatele uvádím v následující Tabulce 4:

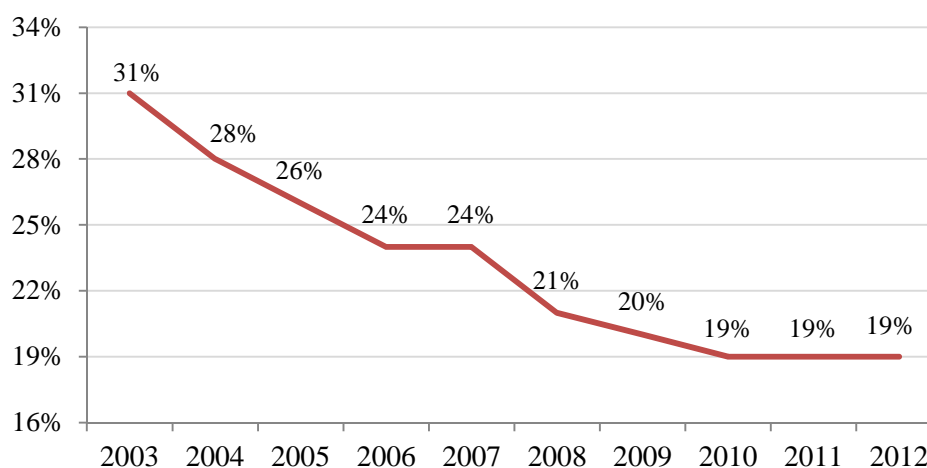
Tabulka 4 Sazby pojistného OSVČ (upraveno, podle Vančurová a Láchová, 2010, s. 194)

osoba / sazba pojistného	zdravotní pojištění	důchodové (sociální) pojištění		
		nemocenské pojištění	důchodové pojištění	státní politika zaměstnanosti
zaměstnanec	4,5 % (1/3 z 13,5 %)	-	6,5 %	-
zaměstnavatel	9 % (2/3 z 13,5 %)	2,3 %	21,5 %	1,2 %
OSVČ	13,5 %	1,4 %	28 %	1,2 %

2.3 Výpočet daně z příjmů právnických osob

Jak uvádí Kubátová (2010, s. 190) nebo Vančurová a Láchová (2010, s. 83), o dani ze zisku společností se hodně diskutuje a existují dokonce spory o tom, zda je tato daň ekonomicky opodstatněná. V konečných důsledcích jsou prý totiž vlastníky právnických osob vždy osoby fyzické, zisky korporací se vždy stanou osobními důchody fyzických osob a podlehnou osobní důchodové dani. Při výplatě podílů společníkům obchodních společností tak prakticky dochází ke dvojímu zdanění jednoho příjmu.

Jak znázorňuje Graf 2, sazba daně z příjmů korporací má v ČR degresivní tendenci:

Graf 2 Vývoj sazby daně z příjmů korporací v ČR v letech 2003 – 2012
(vlastní zpracování podle zákona o daních z příjmů z jednotlivých let)

Například podle Kubátové (2010, s. 199) navíc sazby daně korporací podléhají ostré mezinárodní konkurenci, neboť společnosti mohou rozhodovat o svém sídle a podnikání i na základě daňových podmínek.

Základ daně z příjmů právnických osob se od výsledku hospodaření před zdaněním dosti upravuje, jak znázorňuje Tabulka 5:

Tabulka 5 Metodika stanovení daně z příjmů právnických osob
(vlastní zpracování)

Výsledek hospodaření před zdaněním
+ účtová skupina 59 (konečné zůstatky)
+ položky zvyšující základ daně
– položky snižující základ daně
= základ daně před úpravou
– část základu daně připadající na komplementáře
– příjmy podléhající zdanění v zahraničí
= upravený základ daně
– odečet daňové ztráty, odečet nákladů na vývoj a výzkum
= snížený základ daně
– odečet darů
= základ daně
x sazba daně
= vlastní daňová povinnost

3 ZPŮSOB VEDENÍ ÚČETNICTVÍ, TYPY ÚČETNÍCH SOUSTAV

Do roku 2004 se v české účetní soustavě rozlišovaly pojmy jednoduché a podvojně účetnictví, které upravoval zákon o účetnictví.

Novelou zákona o účetnictví č. 437/2003 Sb. bylo od 1. ledna 2004 v české legislativě jednoduché účetnictví zrušeno a podobně jako v ostatních členských zemích Evropské unie, české účetní jednotky účtují pouze podvojně. (Kadlec a Chalupa, 2006, s. 6)

Müllerová (2011, s. 6) dodává, že podle této novely také účetní jednotky, jejichž akcie jsou kótované na burzách v zemích Evropské unie, musí účtovat a sestavovat účetní závěrky podle mezinárodních účetních standardů, resp. Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IAS/IFRS).

Pro podnikatele, kteří vedli jednoduché účetnictví do 31. 12. 2003, nebo kteří dosud nevedli účetnictví a chtěli by po tomto datu prokazovat svoje výdaje spojené s podnikatelskými příjmy, byla v zákoně o daních z příjmů zavedena tzv. daňová evidence. (Kadlec a Chalupa, 2006, s. 6)

Müllerová (2011, s. 11) uvádí následující shrnutí z pohledu evidenčních povinností a zároveň z hlediska daňových povinností pro podnikatele – *fyzické osoby*. V závislosti na formě a rozsahu podnikatelské činnosti, která se zpravidla měří dosahovaným obratem, mají tito podnikatelé několik možností:

- 1) požádat o stanovení daně paušální částkou (v souladu s § 7a zákona o daních z příjmů);
- 2) evidovat pouze své příjmy a místo prokazatelně evidovaných výdajů uplatnit výdaje procentem z příjmů (v souladu s § 7 zákona o daních z příjmů);
- 3) evidovat své příjmy i své výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, tzn. vést daňovou evidenci (v souladu s § 7b zákona o daních z příjmů),
- 4) vést účetnictví (v souladu se zákonem o účetnictví), tzn. jsou účetní jednotkou.

Na rozdíl od pestré škály možností pro fyzické osoby, *obchodní společnosti* jsou povinny vést účetnictví ode dne svého vzniku do dne svého zániku.

3.1 Typy účetních soustav

Účetnictví a daňová evidence se od sebe liší zejména v tom, na jakém základě se měří zisk nebo ztráta. Rozlišujeme dva způsoby, a to akruální bázi a bázi peněžních toků.

Při použití akruální báze zjistíme zisk nebo ztrátu jako rozdíl mezi výnosy a náklady, a to bez ohledu na to, zda tyto výnosy nebo náklady byly uhrazeny ve formě peněžních příjmů nebo výdajů. Účetnictví založené na tomto principu se označuje jako akruální účetnictví, v terminologii našeho národního účetnictví pak jako účetnictví podvojně. Charakteristickým rysem této soustavy je skutečnost, že účetní operace výnosová nebo nákladová se v účetních výkazech projeví bez ohledu na to, zda současně s jejím vznikem došlo rovněž i k pohybu peněžních prostředků. (Landa, 2006, s. 31)

Naopak v daňové evidenci, při použití báze peněžních toků, se daná operace ve výkazech projeví až v okamžiku skutečného pohybu (příjmu nebo výdaje) peněžních prostředků. (Landa, 2006, s. 31)

Co se týče legislativy, vztahující se k různým typům účetních soustav, od 1. 1. 2004 až dosud různé způsoby vedení účetnictví upravují různé zákony:

- účetní jednotky (tj. podnikatelé, kteří vedou účetnictví) se řídí zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a s ním související vyhláškou č. 500/2002 Sb., pro podnikatele účtující v soustavě podvojněho účetnictví, a
- podnikatelé, kteří nejsou účetními jednotkami, vedou daňovou evidenci podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

3.2 Zásady pro vedení daňové evidence

Jak je uvedeno výše, daňovou evidenci upravuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (ve znění pozdějších předpisů), v části první, upravující daň z příjmů fyzických osob, konkrétně v ustanovení § 7b.

Toto ustanovení vymezuje stručně předmět daňové evidence jako informační systém obsahující údaje o příjmech a výdajích v členění potřebném pro zjištění základu daně z příjmů a dále o majetku (obchodním majetku) a závazcích, které s těmito příjmy a výdaji souvisejí. Konkrétní forma této evidence však není stanovena tímto ani jiným předpisem nebo pokynem Ministerstva financí, do jehož působnosti tato oblast náleží. Z toho však lze usoudit, že je v tomto směru plně využitelná poměrně zevrubná úprava oblasti jednoduchého účetnictví v platném znění do 31. 12. 2003, pokud však nejsou některá ustanovení v přímém rozporu se zněním stávajícího daňového předpisu. Nakonec z hlediska obsahového vymezení jednotlivých složek majetku a závazků v daňové evidenci je odkazováno na zvláštní právní předpisy o účetnictví. (Kadlec a Chalupa, 2006, s. 7)

Daňová evidence je určena pro podnikatele (fyzické osoby), kteří při zjištění základu daně z příjmů prokazují skutečně vynaložené výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmu.

Daňová evidence bude obvykle zahrnovat:

1. Deník příjmů a výdajů.

2. Evidenci majetku a závazků:

- inventární karty dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku,
- skladové karty zásob,
- evidenci pohledávek a závazků, v tom evidenci pro potřeby zákona o daních z přidané hodnoty,
- karty rezerv,
- karty úvěrů, půjček, popř. jiných finančních výpomocí.

3. Ostatní evidenci, např.:

- mzdové listy a související evidenci,
- knihy jízd,
- pokladní knihu. (Kadlec a Chalupa, 2006, s. 7)

Dále, v § 7b odst. 4 ZDP je uvedena povinnost zjistit k poslednímu dni zdaňovacího období skutečný stav zásob, hmotného majetku, pohledávek a závazků, včetně písemného zápisu. Subjekt, který vede daňovou evidenci, o případné zjištěné rozdíly upraví základ daně. Kadlec a Chalupa (2006, s. 9) toto ustanovení přirovnávají k povinnosti inventarizace, která je známá z oblasti účetních předpisů, byť ji zákon o daních z příjmů takto přímo neoznačuje.

3.2.1 Výdaje uplatněné paušální sazbou

Podnikatelé (fyzické osoby), kteří nemají povinnost vést účetnictví, ani nechtějí vést podrobnou daňovou evidenci, mají možnost uplatnit výdaje paušální sazbou z příjmů, nebo mohou mít daň stanovenu paušální částkou (podle § 7, odst. 7 a § 7a, zákona o daních z příjmů).

Jak uvádějí Vančurová a Láchová (2010, s. 149), tato varianta je administrativně mnohem jednodušší než vedení daňové evidence nebo účetnictví, a také srozumitelnější. Sazby paušálních výdajů v České republice jsou v posledních letech jedním z nástrojů daňové

podpory podnikatelů. V následující tabulce jsou uvedeny sazby paušálních výdajů od roku 2004 ve vybraných letech, ve kterých došlo k jejich změnám.

Tabulka 6 Vývoj paušálních výdajů u příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (upraveno, podle Vančurová a Láchová, 2010, s. 150)

Druh příjmu	2004	2005	2009	2010	2012
Příjmy ze zemědělské výroby	50 %	80 %	80 %	80 %	80 %
Příjmy z řemeslných živností	25 %	60 %	80 %	80 %	80 %
Příjmy z ostatních živností	25 %	50 %	60 %	60 %	60 %
Příjmy z jiného podnikání a z nezávislého povolání	25 %	40 %	60 %	40 %	40 %

Markantní zvýšení sazeb paušálních výdajů podstatně zvýšilo podíl poplatníků, kteří je využívají. Snížení jedné ze sazeb paušálních výdajů od roku 2010 bylo jedním z opatření k omezení deficitu veřejných financí. (Vančurová a Láchová, 2010, s. 150)

3.3 Zásady pro vedení účetnictví

Definicí účetnictví bychom v literatuře našli nespočet. Například podle Landy (2006, s. 20) bychom mohli účetnictví charakterizovat jako proces poznávání, měření, evidence a zprostředkování ekonomických informací umožňujících rozhodování uživatelů těchto informací. V každém případě je účetnictví důležitou součástí podnikového informačního systému.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, v § 1 odst. 2 definuje podnikatele – účetní jednotky, na které se vztahuje, a kteří povinně vedou účetnictví. Účetními jednotkami tedy jsou:

- a) právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
- b) zahraniční osoby, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
- c) organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu,
- d) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
- e) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně

předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,

- f) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,
- g) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity podle zvláštního právního předpisu, pokud alespoň jeden z účastníků tohoto sdružení vede účetnictví,
- h) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis.

3.3.1 Předmět a funkce účetnictví

Jak je uvedeno výše, výsledek hospodaření se v účetnictví měří na aktuální bázi, tedy na bázi výnosů a nákladů, bez ohledu na tok peněz. Dle zákona o účetnictví (§ 2) je předmětem účetnictví stav a pohyb majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, náklady a výnosy a výsledek hospodaření.

Aktiva (majetek, assets) jsou vložené prostředky kontrolované (ovládané) podnikem, které jsou výsledkem minulých událostí a u nichž se očekává, že podniku přinesou budoucí ekonomický prospěch, budoucí užitek.

Z hlediska výkaznictví se aktiva v rozvaze člení do dvou základních skupin, a to na dlouhodobá aktiva a oběžná aktiva. (Landa, 2006, s. 96)

Závazky (dluhy, liabilities) jsou současné závazky podniku, které pocházejí z minulých událostí a u kterých se očekává, že jejich vyrovnaní vyústí do snížení prostředků ztělesňujících ekonomický prospěch (očekává se jejich „odtok“ z podniku, nejčastěji ve formě úhrady závazků peněžními prostředky).

Obdobně jako u aktiv se i závazky rozdělují na dlouhodobé (se splatností nad 1 rok) a krátkodobé (se splatností do jednoho roku). (Landa, 2006, s. 96-100)

Výnosy představují zvýšení ekonomického prospěchu během účetního období, a to jednak ve formě zvýšení aktiv, jednak ve formě určitých případů snížení závazků. Výnos je spojen s přírůstkem peněz, s přírůstkem jiného (nepeněžního) aktiva, anebo (spíše výjimečně) se snížením či zánikem závazku. (Landa, 2006, s. 105-106)

Náklady jsou snížením ekonomického prospěchu během účetního období, a to jednak ve formě snížení (úbytku, spotřeby) aktiv, jednak ve formě zvýšení závazků. (Landa, 2006, s. 105-106)

Kovanicová (2012, s. 3) a Landa (2006, s. 20) dále vyjmenovávají hlavní funkce účetnictví. Účetnictví podle nich plní především funkci informační. Kromě této své nejdůležitější funkce však účetnictví plní celou řadu dalších funkcí:

- vedením soustavných zápisů o podnikových jevech plní účetnictví funkci registrační,
- je důkazním prostředkem při vedení sporů, zejména při ochraně a uznání práv vyplývajících ze vztahů mezi věřitelem a dlužníkem,
- je základním nástrojem při vyměření daňových povinností,
- poskytuje informace pro podnikové a vnitropodnikové rozhodovací procesy nejrůznějšího druhu a časového horizontu,
- je nástrojem pro řízení podniku a jeho dílčích ekonomických aktivit.

Celým systémem účetnictví prolíná zásada opatrnosti při oceňování majetku a závazků, která říká, že pokud předpisy nestanoví jinak, oceňují se aktiva nejnižší možnou cenou a závazky se oceňují nejvyšším možným oceněním. Smyslem takového postupu je vykázat (a následně i rozdělit) výsledek hospodaření opatrně. (Kovanicová, 2012, s. 174)

3.3.2 Účet, účetní knihy

Jak uvádí Landa (2006, s. 73), základním prvkem účetního systému je *účet*. Používá se pro klasifikaci a sumarizaci účetních informací. Základní funkcí účtu je zachycovat přírůstky a úbytky určité složky aktiv, pasiv, nákladů nebo výnosů. Pro označení levé a pravé strany účtu se používá v české účetní terminologii označení Má dáti (MD) a Dal (D).

Při účtování je třeba vycházet ze dvou principů, a to z:

- principu podvojnosti – každá hospodářská operace vyvolává změnu vždy na dvou účtech, a to tak, že jednomu účtu se zapíše částka na stranu MD a druhému účtu na stranu D.
- principu souvztažnosti – pro každou hospodářskou operaci existuje správná dvojice účtů, která nejvěrněji, nejpoctivěji zobrazí ekonomický obsah dané operace. (Kovanicová, 2012, s. 27)

Účty, které evidují majetek podniku na straně aktiv (aktivní účty) a zdroje jeho krytí na straně pasiv (pasivní účty), svými konečnými zůstatky vcházejí do rozvahy, a proto se nazývají účty rozvahové. Oproti tomu účty, na kterých se sledují náklady a výnosy, se nazývají účty výsledkové.

Účetní jednotky jsou povinny účtovat o účetních zápisech do účetních knih. Účetními knihami podle § 13 zákona o účetnictví jsou:

- deník (deníky), v němž jsou účetní zápisy uspořádány z hlediska časového (chronologicky),
- hlavní kniha, ve které jsou účetní zápisy uspořádány z hlediska věcného (systematicky),
- knihy analytických účtů, ve kterých jsou podrobně rozvedeny účetní zápisy hlavní knihy,
- knihy podrozvahových účtů, ve kterých jsou uvedeny ostatní účetní zápisy.

Hlavní kniha představuje kompletní sbírku všech účtů podle účtového rozvrhu, používaných v daném podniku (účetní jednotce). Hlavní kniha je základním nástrojem pro věcné třídění účetních operací. (Landa, 2006, s. 79)

Účetní deník představuje (vedle hlavní knihy) druhý základní typ účetních knih používaných při vedení účetnictví. Na rozdíl od hlavní knihy, v níž se účetní operace třídí z věcného hlediska, se v účetním deníku jednotlivé operace zachycují chronologicky, tj. v časové posloupnosti. Význam účetního deníku (kromě chronologického zachycení operací) je dán tím, že ukazuje, jak daná operace byla zaúčtována.

Technická stránka účtování je vymezená **směrnou účtovou osnovou**, která je přílohou jednotlivých vyhlášek. Směrnou účtovou osnovu pro podnikatele, v členění na syntetické účty, jak je uveřejněna ve vyhlášce č. 500/2002 Sb., uvádím v příloze P III. Müllerová (2011, s. 9) upřesňuje, že závaznost směrné účtové osnovy pro podnikatele zůstává jen do úrovně účtových skupin, volba syntetických účtů (a samozřejmě pak i analytických účtů) je již v pravomoci účetní jednotky. Základní struktura, v závazném členění pouze na účtové třídy, je následující:

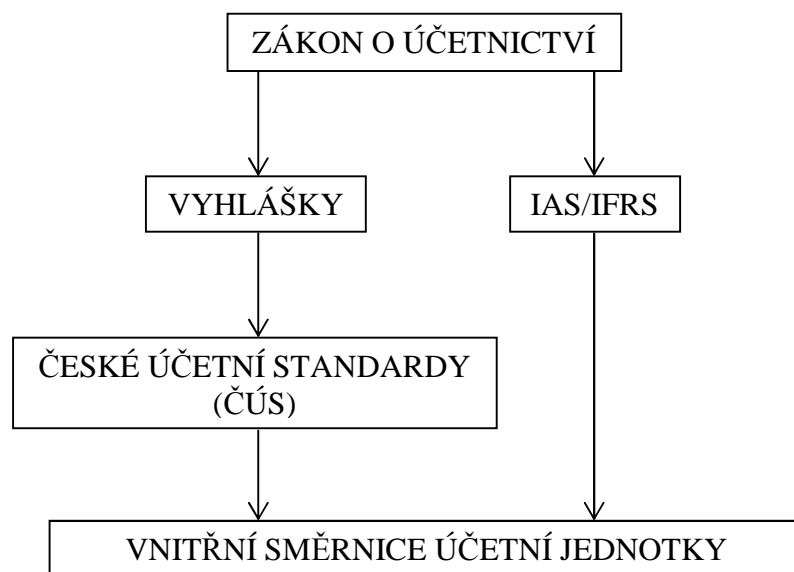
Tabulka 7 Směrná účtová osnova (Müllerová, 2011, s. 9)

Účtová třída	Charakter účtů
0 – Dlouhodobý majetek	Rozvahové účty
1 – Zásoby	
2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry	
3 – Zúčtovací vztahy	
4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky	
5 - Náklady	Výsledkové účty
6 – Výnosy	
7 – Závěrkové a podrozvahové účty	
8 a 9 – vnitropodnikové účetnictví	

3.3.3 Legislativní rámec českého účetnictví

Základní právní normou pro všechny typy účetních jednotek je mnohokrát novelizovaný zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Zákon zmocňuje ministerstvo vydávat prováděcí vyhlášky a zajišťovat tvorbu a vydávání národních účetních standardů. V rámci těchto pravidel si pak účetní jednotky upravují jednotlivé oblasti účetnictví vnitřními směrnici. Hierarchii účetní regulace ukazuje následující schéma:

Obrázek 3 Schéma legislativní úpravy účetnictví

(Müllerová, 2011, s. 7)

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (ve znění pozdějších předpisů) vytváří koncepční rámec účetní soustavy pro všechny účetní jednotky. Jeho obsahem jsou následující pravidla:

- vymezuje účetní jednotky, na které se zákon vztahuje,
- vymezuje předmět účetnictví a účetní období,
- stanoví základní kvalitativní charakteristiky účetních informací,
- stanoví povinné náležitosti účetních záznamů,
- vymezuje finální výstup z účetnictví, tj. účetní závěrku, konsolidovanou účetní závěrku a povinnost jejího ověření a zveřejnění,
- stanoví způsoby oceňování,
- upravuje podmínky inventarizace a povinné náležitosti inventarizačních zápisů,
- stanoví pravidla pro průkaznost, přenos, opravy a úschovu účetních záznamů,
- vymezuje pokuty za porušení povinností, které ukládá. (Müllerová, 2011, s. 7)

Prováděcí vyhlášky vydává MFČR od roku 2003. Prováděcí vyhlášky jsou vydávány zvlášť pro různé typy účetních jednotek a blíže upravují některá ustanovení zákona, zejména:

- rozsah a způsob sestavování účetní závěrky,
- uspořádání, označování a obsahové vymezení položek jednotlivých účetních výkazů,
- obsahové vymezení vysvětlujících a doplňujících informací v příloze v účetní závěrce,
- směrnou účtovou osnovu (je přílohou vyhlášek),
- účetní metody,
- uspořádání a označování položek konsolidované účetní závěrky a jejich obsahové vymezení, metody konsolidace (MFČR, 2012).

V současné době jsou v platnosti tyto vyhlášky (ve znění pozdějších předpisů):

- vyhláška č. 500/2002 Sb. pro podnikatele účtující v soustavě podvojného účetnictví,
- vyhláška č. 501/2002 Sb. pro banky a jiné finanční instituce,
- vyhláška č. 502/2002 Sb. pro pojišťovny,
- vyhláška č. 503/2002 Sb. pro zdravotní pojišťovny,

- vyhláška č. 504/2002 Sb. pro účetní jednotky, jejichž hlavním předmětem činnosti není podnikání,
- vyhláška č. 410/2009 Sb. pro některé vybrané účetní jednotky – územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu,
- vyhláška č. 383/2009 Sb., technická vyhláška o účetních záznamech vybraných účetních jednotek.

České účetní standardy byly vydány s účinností od 1. 1. 2004 Ministerstvem financí ČR, a to za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami. Podrobně rozpracovávají ustanovení vyhlášek pro jednotlivé typy účetních jednotek.

Obsahem standardů je popis účetních metod nebo postupů účtování; obsah standardů nesmí být v rozporu s ustanovením zákona o účetnictví a ostatních právních předpisů. Použití standardů účetními jednotkami se považuje za plnění ustanovení o účetních metodách podle zákona o účetnictví. (Müllerová, 2011, s. 8 a Landa, 2006, s. 34-35)

Přehled aktuálních standardů, které upravují účetnictví podnikatelů, uvádím v příloze P II.

Nejkonkrétnějším předpisem pro účetní jednotku jsou její **vnitřní směrnice**. Müllerová (2011, s. 8-9) je definuje jako interní předpisy, kterými si účetní jednotka upravuje jednak svoji vlastní účtovou osnovu (stanovuje si účtový rozvrh), jednak pravidla pro jednotlivé oblasti účetnictví. Účetní jednotka se při jejich tvorbě musí pohybovat v rámci výše uvedených legislativních norem.

3.3.4 Účetní závěrka, výkazy

§ 18 zákona o účetnictví popisuje účetní závěrku jako nedílný celek, který tvoří:

- rozvaha (balance),
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha s vysvětlujícími a doplňujícími informacemi

a k tomu může účetní jednotka zahrnout také

- přehled o peněžních tocích a
- přehled o změnách vlastního kapitálu.

Obchodní společnosti, které jsou emitentem cenných papírů registrovaných na regulovaném trhu cenných papírů v členských státech Evropské unie, mají povinnost

účtovat a sestavovat účetní závěrku podle Mezinárodních účetních standardů (IAS), resp. Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS). (Müllerová, 2011, s. 13)

Podnik však musí před uzavřením účetních knih a vyhotovením účetních výkazů splnit řadu povinností. K rozvahovému dni se při řádné účetní závěrce ukládá zejména:

- provést inventarizaci, vypořádat inventarizační rozdíly a (přechodně) snížit ocenění aktiv;
- ocenit aktiva a závazky k rozvahovému dni ve shodě se zákonem, zejména: konečný stav zákonem určených aktiv a závazků vyjádřených původně v cizí měně přepočíst kursem vyhlášeným ČNB k rozvahovému dni;
- zajistit, aby náklady a výnosy (a s nimi související aktiva a závazky) daného období byly časově rozlišené;
- posoudit – a je-li třeba – upravit výši již vytvořených opravných položek a rezerv a případně vytvořit nové opravné položky a rezervy;
- v případě povinnosti (či dobrovolně) vypočíst a zaúčtovat odloženou daň z příjmů. (Kovanicová, 2012, s. 337)

3.3.5 Rozsah vedení účetnictví, rozsah sestavení účetní závěrky

Zákon o účetnictví v § 9 a § 18 stanoví rozsah vedení účetnictví a rozsah sestavení účetní závěrky. Účetnictví může být vedeno v plném nebo ve zjednodušeném rozsahu a stejně tak účetní závěrka může být sestavená v plném nebo ve zjednodušeném rozsahu. Avšak pro celou řadu subjektů platí, že ačkoliv jsou povinni vést účetnictví v plném rozsahu, mají možnost sestavit účetní závěrku v rozsahu zjednodušeném.

Podle Landy (2006, s. 89) bylo vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu do českých účetních pravidel zapracováno s cílem zmírnit důsledky zrušení soustavy jednoduchého účetnictví k 31. 12. 2003 a z důvodu podstatného rozšíření okruhu osob, které vedou účetnictví (tj. podvojně).

Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu tedy mohou (avšak nemusí) vést tyto účetní jednotky:

- a) občanská sdružení, jejich organizační jednotky, které mají právní subjektivitu, církve a náboženské společnosti nebo církevní instituce, které jsou právnickou osobou evidovanou podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských

společností, obecně prospěšné společnosti, honební společenství, nadační fondy a společenství vlastníků jednotek,

- b) bytová družstva, která nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, a družstva, která jsou založena výhradně za účelem zjišťování hospodářských, sociálních nebo jiných potřeb svých členů,
  - c) územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí,
  - d) příspěvkové organizace, u nichž o tom rozhodne jejich zřizovatel,
  - e) ostatní účetní jednotky, o nichž to stanoví zvláštní zákon,
  - f) fyzické osoby, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenu auditorem.
- (Müllerová, 2011, s. 13)

Z výše uvedeného výčtu vyplývá, že možnost vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu se nevztahuje na obchodní společnosti. Zjednodušení konkrétně spočívá např. v možnosti účetní jednotky:

- sestavovat účtový rozvrh pouze do úrovně účtových skupin,
- spojit účtování v deníku s účtováním v hlavní knize,
- tvořit rezervy a opravné položky pouze podle zákona o rezervách, tj. daňově účinné,
- nepoužívat analytické a podrozvahové účty,
- sestavovat účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu, což představuje jednodušší účetní výkazy a zkrácenou přílohu. (Müllerová, 2011, s. 13)

Účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu mohou sestavit účetní jednotky, které nejsou povinny mít účetní závěrku ověřenou auditorem, kromě akciových společností, které sestavují účetní závěrku vždy v plném rozsahu. Zjednodušený rozsah účetní závěrky spočívá především v méně podrobném členění jednotlivých položek účetních výkazů.

4 PŘECHOD DAŇOVÉ EVIDENCE NA VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

Přechod z daňové evidence na vedení účetnictví může nastat buď z dobrovolného rozhodnutí podnikatele, či na základě zákonem stanovených podmínek (např. překročení stanoveného obratu, účast ve sdružení, ve kterém alespoň jeden člen vede účetnictví atd.). Podle Hrušky (2010, s. 46) může dobrovolné rozhodnutí u podnikatele nastat buď z důvodu požadavku externího subjektu (v praxi to bývá nejčastěji banka při projednávání žádosti o poskytnutí úvěru) nebo proto, že podnikatel postrádá důležité informace, které mu oproti daňové evidenci nabízí vedení účetnictví.

Zákon o účetnictví v současné době stanovuje pro podnikatele – fyzické osoby limit obratu ve výši 25 000 000 Kč. Pokud fyzická osoba – podnikatel za bezprostředně předcházející kalendářní rok uvedený limit obratu přesáhne, vzniká jí povinnost vést účetnictví od prvního dne následujícího kalendářního roku. Vznik povinnosti vést účetnictví, resp. přechodu na vedení účetnictví z daňové evidence, není třeba žádné instituci ani jiným osobám hlásit předem.

Kadlec a Chalupa (2006, s. 15) upozorňují na důležité ustanovení zákona o účetnictví, týkající se omezení zpětného přechodu na vedení daňové evidence. Dle ustanovení § 4 odst. 7 zákona o účetnictví podnikatelé, kteří se stali účetní jednotkou dobrovolně, nebo se stali účetní jednotkou na základě zákonem stanovených podmínek, mohou ukončit vedení účetnictví nejdříve po uplynutí 5 po sobě jdoucích účetních období. Toto omezení bylo do právních předpisů zakotveno hlavně z důvodu zabránění častým změnám ve vedení zákonných evidencí, zejména spekulativně, z daňových důvodů.

Přechod z daňové evidence na vedení účetnictví je upraven samostatně pro oblast účetnictví a samostatně pro oblast daňovou. Stejným způsobem je také upraven zpětný přechod z vedení účetnictví na daňovou evidenci.

4.1 Přechod na vedení účetnictví z účetního pohledu

Metodu přechodu z daňové evidence na účetnictví upravuje zejména vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, v části čtvrté, konkrétně § 61b.

Podnikatelům – účetním jednotkám, kteří doposud vedli daňovou evidenci, jsou stanovena následující pravidla:

- zjistit v záznamech daňové evidence stavy jednotlivých složek majetku a závazků, případně rezerv, oceňovacích rozdílů k úplatně nabytému majetku a u finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku neuplatněnou část výdajů k poslednímu dni vedení daňové evidence,
- jednotlivé složky majetku a závazků se ocení podle § 24 a 25 zákona o účetnictví. U dlouhodobého odpisovaného nehmotného a hmotného majetku účetní jednotky sestaví odpisové plány podle § 28 odst. 6 zákona, přičemž stav oprávek je dán součtem odpisů, které by byly účtovány podle odpisového plánu za dobu používání do okamžiku přechodu z daňové evidence na účetnictví,
- stavy jednotlivých složek majetku a závazků, rezerv, oceňovacích rozdílů k úplatně nabytému majetku zjištěné podle odstavce 1 se převedou k prvnímu dni účetního období jako počáteční zůstatky příslušných rozvahových účtů; neuplatněná část výdajů u finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku se uvede jako počáteční zůstatek účtu určeného k zachycení nákladů příštích období v účtové skupině 38,
- rozdíl mezi součtem počátečních zůstatků nově otevřených účtů aktiv a mezi součtem počátečních zůstatků nově otevřených účtů pasiv se uvede na účet v účtové skupině 49 (účet individuálního podnikatele), a to v závislosti na povaze zjištěného rozdílu (+/-) jako zůstatek aktivní nebo pasivní. (MFČR, 2012)

Kadlec a Chalupa (2006, s. 28) upřesňují, že rozdíl mezi převedeným a zaúčtovaným majetkem a závazky ke dni otevření účetních knih představuje jakýsi „vlastní kapitál“ podnikatele, který vložil do svého podnikání. Zachycuje osobní vklady a výběry podnikatele, včetně případných darů či přijatých provozních dotací. V průběhu dalších účetních období se na něj převádějí i zisky, popř. ztráty za předcházející účetní období. Zůstatek tohoto účtu bývá standardně pasivní, ale v případě, kdy podnikatel vykazuje ztrátu, která převažuje nad jeho vklady do podnikání, nebo si krátkodobě vypůjčí finanční prostředky z podnikání na osobní účely, může být i krátkodobě aktivní.

Přesto, že to není nikde výslovně předepsáno, podle Müllerové (2011, s. 17) je praktické k prvnímu dni, kdy bylo zahájeno účtování, před otevřením účetních knih sestavit

zahajovací rozvahu, která se sice nikam neodevzdává, ale jedná se o vhodnou přípravu na účetní závěrku ke konci tohoto období, kdy se do rozvahy místo údajů minulého účetního období, uvádějí právě zůstatky ze zahajovací rozvahy.

Žádný předpis také nenařizuje (ale je to vhodné ke dni otevření účetních knih) sestavit tzv. *převodový můstek*, kterým se dokládá převod majetku a závazků do účetnictví, včetně uvedení daňového dopadu jednotlivých převáděných majetkových a závazkových položek ve zdaňovacím období přechodu na účetnictví.

Tento převodový můstek má vedle dokladové funkce správnosti, úplnosti a průkaznosti převodu rovněž funkci ověření základních účetně metodických vazeb a okruhů.

V Tabulce 8 je uveden vzorový převodový můstek podle Kadlece a Chalupy (2006, s. 60).

Tabulka 8 Převodový můstek (Kadlec a Chalupa, 2006, s. 60)

Oblast	Účtová skupina	Daňový dopad
Peníze	21-peníze	žádný
Běžné účty	22-účty v bankách	Žádný
Přijaté úvěry a půjčky	23-krátkodobé bankovní úvěry	Žádný
	46-dlouhodobé bankovní úvěry	Žádný
	24-krátkodobé finanční výpomoci	Žádný
Podíly v obchodních společnostech	06-dlouhodobý finanční majetek	Žádný
Zásoby	Tř. 1-zásoby	Zvýšení ZD
Pohledávky	31-pohledávky	Zvýšení ZD
Přijaté zálohy	32-závazky	snížení ZD
Poskytnuté zálohy	31-pohledávky	Zvýšení ZD
	15-poskytnuté zálohy na zásoby	Zvýšení ZD
Přijaté penalizační faktury	32-závazky	Žádný
Vystavené penalizační faktury	31-pohledávky	Žádný
Mzdy a odvody z mezd	33-zúčtování se zaměstnanci a institucemi	Snížení ZD
	34-zúčtování daní a dotací	Snížení ZD
DPH	34-zúčtování daní a dotací	Žádný
Silniční daň	34-zúčtování daní a dotací	Snížení ZD
Závazky	32-závazky	Snížení ZD
Dlouhodobý majetek	tř. 0 – dlouhodobý majetek	Žádný
Poskytnuté půjčky	37-jiné pohledávky a závazky	Žádný
Časové rozlišení nákladů a výnosů	38-přechodné účty aktiv a pasiv	Žádný
Finanční leasing	38-přechodné účty aktiv a pasiv	Žádný
Zákonné rezervy	45-rezervy	žádný

Na závěr uvádím poněkud zjednodušenou a doplněnou interpretaci přechodu na vedení účetnictví z účetního hlediska podle Hrušky (2010, s. 50). Podnikatel, přecházející z daňové evidence na vedení účetnictví by podle něho měl:

- provést inventarizace majetku a závazků k 31.12.20xx,
- sestavit účtový rozvrh,
- sestavit převodový můstek,
- vypracovat počáteční rozvahu,
- proučtovat počáteční stavy majetku a závazků do účetní knihy,
- vypracovat vnitropodnikové směrnice, podle kterých bude postupovat při vedení účetnictví.

4.2 Přejchod na vedení účetnictví z daňového pohledu

Postup při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví z hlediska daně z příjmů fyzických osob stanoví příloha č. 3 k zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Při opačném postupu, tzn. při přechodu z vedení účetnictví na daňovou evidenci, se postupuje podle přílohy č. 2 k zákonu o daních z příjmů.

Dle přílohy č. 3 zákona o daních z příjmů je tedy postup při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví následující:

1. základ daně se ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví, *zvýší* o hodnotu zásob a cenin, hodnotu poskytnutých záloh s výjimkou záloh na hmotný majetek, hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem;
2. základ daně se ve zdaňovacím období, ve kterém bylo zahájeno vedení účetnictví, *sníží* o hodnotu přijatých záloh, hodnotu závazků, které by při úhradě byly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Müllerová (2011, s. 18) upozorňuje na ustanovení § 23 odst. 14 Zákona o daních z příjmů, které umožňuje při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví poplatníkům s příjmy podle § 7 (tj. příjmy z podnikání a samostatné výdělečné činnosti) zahrnout do základu daně hodnotu zásob a pohledávek, evidovaných v době zahájení vedení účetnictví, buď jednorázově v době zahájení vedení účetnictví, nebo postupně po 9 následujících zdaňovacích obdobích, počínaje zdaňovacím obdobím zahájení vedení účetnictví. Pokud by však podnikatel ukončil nebo přerušil svoji činnost, nebo ukončil vedení účetnictví, anebo

změnil způsob uplatňování výdajů z dokladování na uplatňování procentem z příjmů před uplynutím doby zahrnutí všech zásob a pohledávek do základu daně, musel by ve zdaňovacím období, ve kterém byla činnost přerušena nebo ukončena, nebo ve kterém bylo ukončeno vedení účetnictví, anebo ve kterém byl změněn způsob uplatňování výdajů, hodnotu zásob a pohledávek, které dosud nezahrnul do základu daně, dodat.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA SUBJEKTU XY

Ke zpracování praktické části své diplomové práce jsem použila účetní případy roku 2012 podnikatele – fyzické osoby, podnikajícího v oblasti poskytování účetních služeb a v poskytování služeb daňového poradce. Pro zachování anonymity tohoto subjektu jej v celé práci nazývám „subjekt XY“ nebo „podnikatel XY“. Názvy odběratelů a dodavatelů tohoto podnikatele pro účely této práce zůstanou skryté. V kapitole věnované podnikání formou právnické osoby uvažuji fiktivní společnost ABC s. r. o., která byla založena pouze ve stanovených předpokladech na ukázkou a pro potřeby této diplomové práce.

Poskytování účetních služeb je živností vázanou a k získání živnostenského oprávnění je tedy potřeba splňovat buď požadované vzdělání + praxi v oboru vedení účetnictví, anebo je potřeba absolvovat rekvalifikační či jiný kvalifikační kurz.

Podnikatel XY vlastní živnostenský list na účetní práce již téměř 20 let, přičemž na začátku svého podnikání vykonával živnost jako jistou formu přivýdělku při zaměstnání, od roku 2005 již vykonává pouze živnost – tedy podnikání je hlavním (a jediným) zdrojem jeho příjmů.

Kromě živnostenského oprávnění podnikatel XY navíc podniká také jako daňový poradce. Profese a činnost daňových poradců není živností a je upravena zákonem č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, v aktuálním znění.

Podnikatel XY je tedy fyzickou osobou, není plátcem DPH a neeviduje žádný obchodní majetek. Má jednoho zaměstnance, který pro něj pracuje podle potřeby na základě dohody o provedení práce, a také si příležitostně, dle dohody, najímá služby jiného podnikatele – účetního, který podnikateli XY fakturuje provedené účetní práce vždy za uplynulé pololetí.

Hlavní činnost podnikatele XY spočívá zejména v kompletním zpracování účetnictví právnických osob, vedení daňové evidence fyzických osob, včetně zpracování souvisejících daňových přiznání, dále zpracování mezd a také poskytování ekonomického a daňového poradenství. Struktura klientů podnikatele XY je velmi rozmanitá. Ačkoliv má tento podnikatel za dobu svého podnikání již celou řadu svých stálých klientů, v souvislosti s činností daňového poradce jej za účelem jednorázového daňového poradenství, případně za účelem prodloužení lhůty pro podání daňového přiznání často oslovují také klienti noví.

6 VÝCHOZÍ PŘEDPOKLADY

Praktická část této diplomové spočívá v komplexním porovnání různých způsobů účtování (daňová evidence vs. vedení účetnictví) a také v porovnání výhod a rizik různých právních forem podnikání, tedy v podnikání formou fyzické vs. právnické osoby. Zvláštní kapitola je věnována přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví fyzické osoby.

Praktická část této diplomové práce vychází ze skutečnosti, že podnikatel XY (fyzická osoba) vede daňovou evidenci. V úvodní kapitole jsou tedy zaúčtované účetní případy podnikatele XY roku 2012 v daňové evidenci, včetně výpočtu daně z příjmů fyzických osob za rok 2012 a včetně výpočtu souvisejících odvodů OSVČ na zdravotní a důchodové pojištění.

V další kapitole je zpracován přechod z daňové evidence na vedení účetnictví fyzické osoby k 1. 1. 2012. Poté jsou zaúčtovány stejné účetní případy podnikatele XY roku 2012 již v soustavě účetnictví. Výsledkem této kapitoly je stejně jako v předchozí kapitole výpočet daně z příjmů fyzických osob za rok 2012 (se zohledněním specifik přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví), opět včetně výpočtu souvisejících odvodů na pojistné OSVČ.

Pro lepší znázornění rozdílů v účetnictví fyzické a právnické osoby je v samostatné kapitole pro účely této diplomové práce fiktivně založena k 1. 1. 2012 právnická osoba, konkrétně společnost s ručením omezeným ABC s. r. o. Stejně účetní případy podnikatele XY (fyzické osoby) roku 2012 jsou tedy zaúčtovány v účetnictví této právnické osoby, pochopitelně s nutnými úpravami. Celá tato kapitola je založena na řadě předpokladů, které však uvádím až v dané části této práce.

V závěru celé praktické části této diplomové práce jsou zhodnoceny výhody a rizika různých způsobů vedení účetnictví. Také jsou zde zhodnoceny i výhody a rizika jednotlivých právních forem podnikání na základě různých kritérií.

7 FYZICKÁ OSOBA – DAŇOVÁ EVIDENCE

V této kapitole jsou zaúčtovány účetní případy podnikatele XY roku 2012 v daňové evidenci. Základ daně z příjmů v daňové evidenci se stanoví na bázi peněžních toků jako rozdíl zdanitelných příjmů a výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

7.1 Evidence příjmů a výdajů

V příloze P IV je uvedena kompletní evidence příjmů a výdajů podnikatele XY za rok 2012. Položky v této evidenci jsou seříděné podle data uskutečnění účetních případů v členění potřebném pro zjištění základu daně. Zvlášť jsou uvedeny zdanitelné příjmy a odečitatelné výdaje (neboli výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů) a zvlášť jsou uvedeny nezdanitelné příjmy a neodečitatelné výdaje, mezi které patří zejména osobní spotřeba individuálního podnikatele. Peněžní prostředky jsou v evidenci příjmů a výdajů rozděleny na hotovostní peníze a na peníze u peněžního ústavu (na bankovním účtu). Pro převod hotovosti mezi pokladnou a bankovním účtem slouží průběžné položky. Podnikatel vede také zvlášť pokladní deník, který zobrazuje pouze hotovostní účetní případy s vyčísleným peněžním zůstatkem, a bankovní knihu, která naopak zachycuje pouze bezhotovostní účetní případy, také se zobrazením aktuálního zůstatku na běžném účtu. Tyto evidence neuvádím samostatně, neboť jsou součástí kompletní evidence příjmů a výdajů (viz. příloha P IV).

V prvním řádku evidence příjmů a výdajů jsou převedeny zůstatky z loňského roku, tedy konečné zůstatky daňové evidence k 31. 12. 2011. Naproti tomu v posledním řádku jsou vyjádřeny pouze souhrny příjmů a výdajů za celý rok. Pro úplnost tedy uvádím přehled konečných zůstatků k 31. 12. 2011 a k 31. 12. 2012 v daňové evidenci podnikatele XY:

Tabulka 9 Přehled konečných zůstatků k 31. 12. 2011 a k 31. 12. 2012
v daňové evidenci podnikatele XY (vlastní zpracování)

	Stav k 31. 12. 2011	Stav k 31. 12. 2011
Pohledávky	241 600 Kč	151 800 Kč
Závazky	0 Kč	0 Kč
Peníze v hotovosti	45 419 Kč	25 281 Kč
Peníze na běžném účtu	32 111,13 Kč	16 317,51 Kč

Jelikož podnikatel XY není plátcem daně z přidané hodnoty, nemusí vést evidenci pro účely této daně.

7.1.1 Cestovní náhrady

Podnikatel XY k podnikání používá osobní automobil zn. ŠKODA, který nemá (a ani neměl) zahrnutý v obchodním majetku a za který je povinen zaplatit silniční daň. Automobil jezdí na motorovou naftu, dle technického průkazu činí průměrná kombinovaná spotřeba 5 l / 100 km.

Cestovní náhrady ze služebních jízd za rok 2012 podnikatel XY stanovuje v souladu s vyhláškou MPSV č. 429/2011 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad. Tato vyhláška stanoví sazbu základní náhrady na 1 km jízdy u osobních silničních motorových vozidel 3,70 Kč a vyšší průměrné ceny za 1 litr pohonné hmoty u motorové nafty 34,70 Kč. (MPSV, 2011)

Podnikatel XY vede pro potřeby prokázání cestovní výdajů deník jízd, ve kterém eviduje datum, cíl, účel a ujeté kilometry za každou služební cestu. Cestovní náhrady si poté proplácí v hotovosti vždy na konci daného kalendářního měsíce souhrnně za všechny jízdy uskutečněné v daném měsíci.

Celková náhrada na 1 km jízdy je stanovena následujícím propočtem:

základní náhrada za opotřebení vozidla za 1 km: 3,70 Kč

+ náhrada za pohonné hmoty za 1 km: 5 l / 100 km x 34,70 Kč / 1 l = 1,735 $\cong$ 1,70 Kč

---

celková náhrada za 1 km jízdy tedy činí **5,40 Kč**.

7.1.2 Zdravotní a důchodové (sociální) pojištění OSVČ

Na základě podaných přehledů o příjmech a výdajích na zdravotní a důchodové pojištění OSVČ za rok 2011, je podnikatel XY v roce 2012 povinen platit minimální zálohy na pojistné, přičemž

- minimální záloha na zdravotní pojištění OSVČ činí 1 697 Kč (splatná poprvé za leden 2012 do 8. 2. 2012),
- minimální záloha na důchodové pojištění OSVČ v roce 2012 činí 1 836 Kč od měsíce podání přehledu OSVČ za rok 2011 na OSSZ (minimální záloha v roce 2011 činila 1 807 Kč; zálohy jsou splatné do 20. dne následujícího měsíce).

Tyto zálohy (ani případné doplatky) však nejsou od 1. 1. 2008 odečitatelným výdajem OSVČ, a jsou tak správně zachyceny v evidenci příjmů a výdajů mimo odečitatelné výdaje (stejně jako například dary).

Podnikatel XY nebyl v roce 2012 dobrovolně účasten na nemocenském pojištění OSVČ.

Samostatná výdělečná činnost podnikatele XY trvala v roce 2012 celých 12 měsíců a po celou tuto dobu byla hlavním zdrojem příjmů podnikatele XY. Žádné nestandardní situace (např. nemoc OSVČ) u podnikatele XY v průběhu daného roku nenastaly.

7.2 Evidence pohledávek a závazků

Podnikatel XY v daňové evidenci vede samostatně evidenci pohledávek (vystavených/odběratelských faktur) a evidenci závazků (došlých/dodavatelských faktur).

Podnikatel XY neeviduje žádné faktury v zahraniční měně ani z roku 2012, ani z dřívějších období.

Pro ukázkou evidence vystavených faktur uvádím část knihy pohledávek:

Tabulka 10 Ukázka knihy pohledávek podnikatele XY (vlastní zpracování)

Číslo faktury	Datum	Firma – odběratel	Částka celkem	Zaplaceno	Zaplatit
...	...	...	...	...	...
2011/56	31.12.2011		6 000 Kč	6 000 Kč	0
2011/57	31.12.2011		6 000 Kč	6 000 Kč	0
2011/58	31.12.2011		17 000 Kč	17 000 Kč	0
2012/01	01.02.2012		3 000 Kč	3 000 Kč	0
2012/02	01.02.2012		12 000 Kč	12 000 Kč	0
2012/03	10.02.2012		17 000 Kč	17 000 Kč	0
2012/04	07.03.2012		2 000 Kč	2 000 Kč	0
2012/05	31.03.2012		8 500 Kč	8 500 Kč	0
2012/06	25.04.2012		5 000 Kč	5 000 Kč	0
2012/07	30.04.2012		10 000 Kč	10 000 Kč	0
2012/08	25.04.2012		13 000 Kč	13 000 Kč	0
...	...	...	...	...	...

Ve stejné struktuře podnikatel XY vede také knihu závazků.

7.3 Daň z příjmů fyzických osob (daňová evidence)

Daňová evidence jako informační systém podnikatele slouží zejména pro účely stanovení daně z příjmů fyzických osob. K tomuto účelu potřebujeme znát zdanitelné příjmy

z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti dle § 7 zákona o daních z příjmů na straně jedné, a odečitatelné výdaje za daně zdaňovací období na straně druhé. Tyto položky jsou vyjádřeny v evidenci příjmů a výdajů (viz. příloha P IV).

Jelikož podnikatel XY má pro podnikání zřízen podnikatelský běžný účet v bance, je povinen zdanit úroky z vkladů na tomto účtu jako příjmy z kapitálového majetku podle § 8 zákona o daních z příjmů.

Tyto dva dílčí základy daně tedy tvoří celkový základ daně z příjmů fyzických osob podnikatele XY za rok 2012.

Podnikatel XY však v průběhu roku 2012 poskytl také dva finanční dary v úhrnné výši 3 500 Kč na sociální účely vymezené zákonem. Poskytnutí těchto darů prokazuje potvrzením o přijetí daru od institucí, kterým je poskytl. Podnikatel XY tak splňuje zákonem stanovené podmínky pro možnost odpočtu daru a o 3 500 Kč si tedy poníží základ daně.

Pro přehlednost a jednodušší výpočet daňové povinnosti podnikatele XY uvádím následující souhrn z evidence příjmů a výdajů (z přílohy P IV):

Tabulka 11 Souhrnné hodnoty z evidence příjmů a výdajů podnikatele XY
(vlastní zpracování)

Zdanitelné příjmy celkem	552 053,58 Kč
Prodej služeb (§ 7)	552 050 Kč
Ostatní příjmy (příjmy z kapitálového majetku; § 8)	3,58 Kč
Odečitatelné výdaje celkem (§ 7)	298 938,20 Kč
Mzdy zaměstnancům	100 000 Kč
Provozní režie	198 938,20 Kč
Neodečitatelné výdaje – finanční dary	3 500 Kč
Úhrn záloh zaplacených na zdravotní pojištění OSVČ v roce 2012	20 337 Kč
Úhrn záloh zaplacených na důchodové pojištění OSVČ v roce 2012	21 916 Kč

Vlastní výpočet daně z příjmů fyzických osob podnikatele XY za rok 2012 je proveden v následující tabulce:

Tabulka 12 Výpočet daně z příjmů fyzických osob podnikatele XY za rok 2012 (vlastní zpracování)

Zdanitelné příjmy (§ 7)	552 050 Kč
Odečitatelné výdaje (§ 7)	298 938 Kč
Dílčí základ daně z podnikání podle § 7	253 112 Kč
Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle §8	3,58 Kč $\cong$ 4 Kč
Základ daně	253 116 Kč
+ Nezdánitelné části základu daně – dary (§ 15)	3 500 Kč
Základ daně snížený o nezdánitelné části	249 616 Kč
Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	249 600 Kč
Sazba daně z příjmů fyzických osob	15 %
Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru	37 440 Kč
Základní sleva na dani na poplatníka (12 x 2 070 Kč)	24 840 Kč
Výsledná daňová povinnost po uplatnění slev	12 600 Kč

Daňovým přiznání však povinnosti fyzické osoby – podnikatele nekončí.

7.4 Související odvody OSVČ do fondů ZP, SP

Nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla OSVČ podat daňové přiznání, je povinna předložit příslušnému pracovišti zdravotní pojišťovny přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné za uplynulý rok.

Ve stejné lhůtě (tedy nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla OSVČ povinnost podat daňové přiznání) je také povinna podat přehled o příjmech a výdajích za uplynulý rok na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení.

Z evidence příjmů a výdajů (nebo také z Tabulky 11) lze vyčíst úhrn zaplacených záloh na zdravotní a důchodové pojištění, které podnikatel XY zaplatil v průběhu roku 2012. Do přehledů se však zahrnují také zálohy zaplacené za prosinec 2012 až v lednu 2013. Předpokládejme tedy, že podnikatel XY zaplatil z bankovního účtu dne 3. 1. 2013 zálohu na zdravotní pojištění ve výši 1 697 Kč a stejný den také zálohu na důchodové pojištění ve

výši 1 836 Kč. Analogicky, zálohy zaplacené v lednu 2012 za měsíc prosinec 2011 se uvádějí do přehledů za rok 2011 a ani je tedy do roku 2012 nepočítám.

Ohledně pojistného na zdravotní a důchodové (sociální) pojištění platí, že pokud vypočtený vyměřovací základ OSVČ (tj. 50 % daňového základu) činí méně než minimální vyměřovací základ stanovený na základě průměrné mzdy, platí OSVČ pojistné z tohoto minimálního vyměřovacího základu. Pokud by vypočtený vyměřovací základ OSVČ činil více než je stanovený minimální vyměřovací základ, platila by OSVČ pojistné z vypočteného základu (tedy z 50 % svého daňového základu).

Se stanoveným minimálním vyměřovacím základem koresponduje také výše minimální zálohy. Nová výše minimální zálohy se totiž také stanovuje podle průměrné mzdy a u zdravotního pojištění si musí OSVČ dát pozor na fakt, že nová výše zálohy na pojistné začíná platit vždy již od 1. 1. Nového kalendářního roku. Tedy již platba zálohy za leden 2013 (do 8. 2. 2013) musí být provedena ve správné výši, minimálně 1 748 Kč, i když přehled o příjmech a výdajích za rok 2012 většina OSVČ podává až v březnu nebo dubnu 2013. Oproti tomu zálohy na důchodové (sociální) pojištění se mění až v měsíci skutečného podání přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za uplynulý rok.

Minimální měsíční vyměřovací základ OSVČ na zdravotní pojištění je stanoven jako 50 % průměrné měsíční mzdy. V přehledu se ale samozřejmě uvádějí roční částky. Sazba pojistného na zdravotní pojištění OSVČ činí 13,5 %.

Pojistné na základě přehledu o příjmech a výdajích pro zdravotní pojišťovnu se stanoví dle výpočtu v následující tabulce:

Tabulka 13 Výpočet pojistného na ZP podnikatele XY za rok 2012 v daňové evidenci (vlastní zpracování)

Daňový základ podle §7	253 112 Kč
Vypočtený vyměřovací základ (50 % daňového základu)	126 556 Kč
Minimální vyměřovací základ (12 x 12 568,50 Kč)	150 822 Kč
Určený vyměřovací základ pro ZP	150 822 Kč
Sazba pojistného na zdravotní pojištění	13,5 %
Pojistné na zdravotní pojištění OSVČ za rok 2012	20 361 Kč
Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2012 (12 x 1 697 Kč)	20 364 Kč

Přeplatek na pojistném	+ 3 Kč
Nová výše zálohy	1 748 Kč

Na základě vyúčtování pojistného a zaplacených záloh OSVČ na zdravotní pojištění za rok 2012 vychází podnikateli XY přeplatek na pojistném 3 Kč, který může ponechat na zálohy na další období, anebo si může požádat o jeho vrácení. Jelikož vypočtený vyměřovací základ podnikatele XY za rok 2012 činí méně než minimální vyměřovací základ, stanovený z průměrné mzdy, podnikateli XY je pro výpočet pojistného na zdravotní pojištění určen právě tento minimální vyměřovací základ.

Také pojistné na důchodové pojištění OSVČ vychází z daňového základu z podnikání. Minimální měsíční vyměřovací základ pro důchodové pojištění je stanoven „pouze“ ve výši 25 % průměrné měsíční mzdy sazbou pojistného na důchodové pojištění, což je však vykompenzováno relativně vysokou sazbou pojistného, která činí 29,2 %.

Výpočet pojistného na důchodové pojištění podnikatele XY za rok 2012 uvádím v Tabulce 14:

Tabulka 14 Výpočet pojistného na SP podnikatele XY za rok 2012 v daňové evidenci (vlastní zpracování)

Daňový základ podle §7	253 112 Kč
Vypočtený vyměřovací základ (50 % daňového základu)	126 556 Kč
Minimální vyměřovací základ (12 x 6 285 Kč)	75 420 Kč
Určený vyměřovací základ pro SP	126 556 Kč
Sazba pojistného na důchodové pojištění	29,2 %
Pojistné na důchodové pojištění OSVČ za rok 2012	≅ 36 955 Kč
Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2012 (3 x 1807 Kč + 9 x 1836 Kč)	21 945 Kč
Doplatek pojistného	- 15 010 Kč
Nová výše zálohy	3 080 Kč

Na základě vyúčtování pojistného a zaplacených záloh OSVČ na důchodové (sociální) pojištění za rok 2012 vznikl podnikateli XY doplatek pojistného výši 15 010 Kč. To je způsobeno zejména tím, že v roce 2011 pro něj platil minimální vyměřovací základ (z důvodu nízkého daňového základu) a podnikatel XY tak platil minimální zálohy na

pojistné. V roce 2012 však dosáhl vyššího základu daně, jeho vypočtený vyměřovací základ pro důchodové pojištění je výrazně vyšší než minimální, takže platí vyšší pojistné a pro rok 2013 má také stanoveny vyšší zálohy na důchodové pojištění (3 080 Kč měsíčně).

V Tabulce 15 uvádím celkově povinné platby (tj. daň a pojistné na ZP a SP), které je povinen podnikatel XY odvést ze svého výdělku:

Tabulka 15 Povinné odvody subjektu XY za rok 2012 – daňová evidence (vlastní zpracování)

Rozdíl mezi příjmy a výdaji OSVČ (daňový základ)	253 116 Kč
Daň z příjmů	12 600 Kč
Pojistné na zdravotní pojištění OSVČ za rok 2012	20 361 Kč
Pojistné na důchodové pojištění OSVČ za rok 2012	36 955 Kč
Úhrn povinných plateb	69 916 Kč

Z uvedeného přehledu jednoznačně vyplývá, že problémem fyzických osob – podnikatelů není ani tak platba daně z příjmů, ale spíše související odvody do fondů zdravotního a zejména pak důchodového pojištění. Minimální vyměřovací základy jak pro zdravotní, tak i pro důchodové pojištění jsou totiž stanoveny na základě neustále rostoucí průměrné mzdy v ČR, na kterou však málokdo dosáhne. Alespoň částečným zmírněním těchto vysokých plateb může být povinnost platit měsíčně zálohy na pojistné, takže v době podání přehledu o příjmech a výdajích OSVČ se zálohy pouze vyúčtují a doplatí se případný rozdíl.

7.5 Zvážení uplatnění výdajů procentem z příjmů

Podnikatel XY by také měl zvážit možnost uplatnění výdajů procentem ze svých příjmů (tzv. paušálem) a posoudit, zda tento způsob pro něj není výhodnější. V případě uplatnění výdajů paušálem by pak evidoval pouze příjmy. Vzhledem k tomu, že podnikatel XY doposud vede řádnou daňovou evidenci, je třeba mít na paměti, že i změna způsobu uplatňování výdajů má své daňové dopady.

Jestliže podnikatel eviduje nezaplacené pohledávky a zásoby, musí je při změně – přechodu na uplatňování výdajů paušálem dodanit, což může významným způsobem ovlivnit jeho konečné rozhodnutí.

Pokud by se tedy podnikatel XY rozhodl, že v roce 2012 uplatní výdaje procentem z příjmů, musí dodanit hodnotu pohledávek evidovaných k 31. 12. 2011, tj. 241.600 Kč, a to tak, že je povinen podat dodatečné přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2011 a tuto hodnotu zahrnout jako navyšující částku základu daně za rok 2011. Dodatečná daň z příjmů za rok 2011 (15 %) z hodnoty těchto dodaných pohledávek činí 36 240 Kč. Zároveň by podnikatel XY musel podat opravný přehled OSVČ (s navýšeným daňovým základem) na zdravotní pojišťovnu a správu sociálního zabezpečení za rok 2011, z čehož by mu vyplynuly také nemalé doplatky na pojistném. Z těchto důvodů je na první pohled zřejmé, se podnikateli XY prozatím vyplatí pokračovat ve vedení daňové evidence. Otázkou však zůstává, zda by pro něj přechod na uplatňování výdajů procentem nebyl výhodnější z dlouhodobého hlediska. V prvním roce přechodu by sice musel dodanit nezaplacené pohledávky, avšak v dalších letech by díky paušálním výdajům mohl dosahovat nižšího základu daně než na základě skutečných výdajů.

Pro úplnost také uvádím, jaký by byl základ daně z příjmů podnikatele XY za rok 2012, pokud by se rozhodl uplatnit výdaje paušálem.

Nejprve je třeba rozlišit příjmy ze živnosti (tj. účetní práce a ekonomické poradenství) a příjmy z jiného podnikání (tj. daňové poradenství), protože k těmto činnostem se vztahují různé sazby výdajových paušálů. Rozdělení příjmů podnikatele XY a s nimi související náklady uvádí následující Tabulka 16:

Tabulka 16 Rozdělení příjmů za rok 2012 podnikatele XY a paušální výdaje
(vlastní zpracování)

Činnost	Příjmy	Sazba výdajů	Výdaje
Živnost – účetní práce, ekonomické poradenství	464 650 Kč	60 %	278 790 Kč
Daňové poradenství	87 400 Kč	40 %	34 960 Kč
Celkem	552 050 Kč		313 750 Kč

Základ daně podle § 7 zákona o daních z příjmů podnikatele XY by v případě uplatnění výdajů procentem byl 313 750 Kč, tedy o 60 638 Kč vyšší oproti základu daně zjištěnému z daňové evidence (viz Tabulka). Pokud navíc tento základ daně navýšíme o hodnotu pohledávek 241 600 Kč, je zřejmé, že v roce 2012 se podnikateli XY přechod na výpočet výdajů paušálem jednoznačně nevyplatí.

8 FYZICKÁ OSOBA – PŘECHOD Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ

Jelikož podnikatel XY nesplňuje zákonné podmínky pro povinný přechod na vedení účetnictví (ve zjednodušeném rozsahu), předpokládám, že na vedení účetnictví přechází dobrovolně, ze svého vlastního rozhodnutí, a to zejména kvůli informacím, které v daňové evidenci postrádá a které mu naopak účetnictví může poskytnout a také z důvodu snazšího plánování výnosů (a tím i daňové povinnosti).

V této kapitole tedy vycházím z předpokladu, že se podnikatel XY dobrovolně rozhodl k 1. 1. 2012 přejít z daňové evidence na vedení účetnictví. V souladu s ustanovením § 61b vyhlášky č. 500/2002 Sb. je tedy nutné k 31. 12. 2011 zjistit z daňové evidence stavy jednotlivých složek majetku a závazků, které se k 1. dni účetního období (tj. k 1. 1. 2012) převedou jako počáteční stavy příslušných účtů nově vytvořeného účtového rozvrhu a na základě těchto počátečních stavů se také sestaví počáteční rozvaha. Účtový rozvrh podnikatele XY uvádím v příloze P V.

Jak je již uvedeno výše, podnikatel XY používá k podnikání soukromý osobní automobil, který nemá zahrnutý do obchodního majetku. Ani žádný jiný dlouhodobý majetek neneviduje. Jelikož podnikatel XY je subjektem poskytujícím služby, neneviduje ani žádné zásoby jako např. zboží nebo materiál. Účtové třídy 0 a 1 tedy zůstávají nulové.

Zůstatky jednotlivých složek majetku a závazků zjištěné z daňové evidence subjektu XY k 31. 12. 2011 jsou následující:

Tabulka 17 Stav majetku, pohledávek a závazků
subjektu XY k 31. 12. 2011 (vlastní zpracování)

Pohledávky	241 600 Kč
Závazky	0 Kč
Peníze v hotovosti	45 419 Kč
Peníze na běžném účtu	32 111,13 Kč

8.1 Převodový můstek

Pro převod daňové evidence na účetnictví je vhodné sestavit převodový můstek, který přesně stanoví, na které účty účtového rozvrhu budou jednotlivé složky majetku (a

závazků) převedeny. V převodovém můstku je zároveň uveden dopad, jaký bude převod mít na daň z příjmů fyzické osoby – podnikatele.

Převodový můstek u podnikatele XY je znázorněn v následující Tabulce 18:

Tabulka 18 Převodový můstek podnikatele XY pro převod na účetnictví (vlastní zpracování podle Kadlece a Chalupy, 2006, s. 60)

	Účet	Částka	Daňový dopad
Peníze	211 – peníze	45 419 Kč	Žádný
Běžné účty	221 – bankovní účet	32 111,13 Kč	Žádný
Pohledávky	311 – pohledávky	241 600 Kč	Zvýšení ZD
Závazky	321 – závazky	0 Kč	Snížení ZD
Účet individuálního podnikatele	491 – účet individuálního podnikatele	319 130,13 Kč	Žádný

Jelikož podnikatel XY eviduje k 31. 12. 2011 pouze aktiva a žádné závazky, tato aktiva budou při převodu počátečních stavů vyrovnána v hodnotě 319 130,13 Kč pasivním účtem 491 – Účet individuálního podnikatele. Zjednodušená zahajovací rozvaha v celých Kč k 1. 1. 2012 podnikatele XY je uvedena v Tabulce 19:

Tabulka 19 Zahajovací rozvaha k 1. 1. 2012 podnikatele XY (vlastní zpracování)

Rozvaha ke dni 1. 1. 2012 (v Kč)

AKTIVA CELKEM	319 130	PASIVA CELKEM	319 130
Dlouhodobý majetek	0	Vlastní kapitál	319 130
		Základní kapitál	319 130
Oběžná aktiva	319 130	Cizí zdroje	0
Pohledávky	241 600	Závazky	0
Peníze	45 419		
Bankovní účet	32 111		

8.2 Úprava některých položek z daňové evidence

V lednu 2012 podnikatel XY platil zálohy na zdravotní a důchodové pojištění za měsíc prosinec 2011. V účetnictví se pojistné OSVČ účtuje účetním předpisem do příslušného období – tedy zálohová platba za prosinec 2011 by měla být zaúčtována předpisem do prosince 2011 a platba zálohy v lednu 2012 tento předpis pouze vyrovná. Vzhledem ke

změně účetních metod od 1. 1. 2012 však v účetnictví podnikatele XY neexistuje předpis pojistného za prosinec 2011 a z tohoto důvodu jsem platby záloh na zdravotní a důchodové pojištění v lednu 2012 zaúčtovala přímo na účet 524 – zdravotní a sociální pojištění OSVČ. Jelikož je pojistné OSVČ nedaňovým nákladem, zůstatek účtu 524 se při závěrkových operacích při zpracování daňového přiznání za rok 2012 neuplatní jako daňově uznatelný náklad a nesnižuje tedy neoprávněně základ daně z příjmů.

Dále považuji za nutné objasnit hotovostní příjmy podnikatele XY v průběhu roku 2012 za zpracované účetnictví a daňová přiznání klientů za r. 2011. Tyto položky jsou zaúčtovány ve výnosech roku 2012, neboť se jedná o drobné klienty podnikatele XY a práce na zpracování účetnictví (resp. daňové evidence) a následné zpracování daňových přiznání probíhají skutečně v roce 2012 zpětně. Nesouvisí tedy s rokem 2011, a proto tyto položky nejsou časově rozlišeny – zaúčtovány v roce 2011, ale správně jsou výnosem daného roku 2012.

8.3 Analýza účetních případů zaúčtovaných v účetnictví

K 1. 1. 2012 podnikatel XY v souladu se zákonem o účetnictví otevírá účetní knihy. Ke stejnému datu také dochází k převodu pohledávek, hotovostních a bezhotovostních peněz do počátečních stavů příslušných účtů účtového rozvrhu, dle převodového můstku (viz. Tabulka 18).

Všechny faktury vystavené (odběratelské) v roce 2012 jsou v souladu s aktuálním principem účetnictví zaúčtovány do výnosů roku 2012, bez ohledu na skutečné datum jejich úhrady. Stejně tak faktury dodavatelské jsou zaúčtovány do nákladů roku 2012. Jedinou výjimkou je faktura došla FD12023 (ze dne 7. 11. 2012) v hodnotě 2 274 Kč – za předem placený softwarový servis pro rok 2013. Tato faktura je zaúčtována na účet časového rozlišení 381 – Náklady příštích období a ovlivní (sníží) základ daně až v období roku 2013.

Níže uvádím konkrétní zaúčtování vybraných účetních případů:

	MD	D	Kč
1. Dohoda o provedení práce za prosinec 2012 (není v daňové evidenci, vyplaceno v lednu 2013)	521	331	10 000
2. Zdravotní pojištění OSVČ za prosinec 2012	524	336	1 697

3. Sociální pojištění OSVČ za prosinec 2012	524	336	1 836
4. Poskytnuté dary (předpis)	543	325	3 500
5. Úhrada daru	325	221	3 500
6. Silniční daň za rok 2012 (předpis skutečnosti)	531	345	3 000
7. Platba silniční daně	345	221	3 000
8. Bezhotovostní úhrady faktur vydaných	221	311	
9. Hotovostní úhrady faktur vydaných	211	311	
10. Bezhotovostní úhrady faktur došlých	321	221	

Z uvedených účetních případů je zřejmé, že se změnilы zůstatky závazků k 31. 12. 2012 oproti daňové evidenci. Také faktury vystavené do roku 2012 byly k 1. 1. 2012 naučtovány přímo na účet 311 – pohledávky, aniž by jakýmkoli způsobem ovlivnily (zvýšily) základ daně, a tak je zcela pochopitelná úprava základu daně z příjmů, při které musí být základ daně zvýšen právě o hodnotu těchto pohledávek. Tato problematika však bude podrobněji popsána později.

Nákladový účet 543 se v závěrkových operacích vyloučí z daňově uznatelných nákladů stejně jako zdravotní a sociální pojištění OSVČ (účet 524), což odpovídá úpravě základu daně v daňové evidenci.

8.3.1 Hlavní kniha – účetnictví subjektu XY za rok 2012

V Tabulce 20 uvádím hlavní knihu analytické evidence podnikatele XY, která zachycuje počáteční stavy, obraty a konečné zůstatky na jednotlivých účtech účtového rozvrhu v účetním období roku 2012:

Tabulka 20 Hlavní kniha účetnictví subjektu XY (vlastní zpracování)

Hlavní kniha analytické evidence – subjekt XY (v Kč)					
Účet	Název účtu	k	MD	D	Zůstatek
		01.01.2012			
211 001	pokladna	45419	146900	166744	25575
221 001	bankovní účet	32111,13	465153,58	480947,2	16317,51
261 100	peníze na cestě	0	20000	20000	0
Účtová třída 2 celkem		77530,13	632053,58	667691,2	41892,51
311 001	pohledávky	241600	407350	497150	151800
321 010	dodavatelé	0	130267,2	130267,2	0
325 100	ostatní závazky	0	3500	3500	0
331 001	zaměstnanci	0	100000	110000	-10000
336 010	zúčtování s institucemi	0	38776	42309	-3533

345	100	silniční daň	0	3000	3000	0
381	100	náklady příštích období	0	2274	0	2274
Účtová třída 3 celkem			241600	685167,2	786226,2	140541
491	100	účet individ. Podnikatele	-319130,13	283000	40000	-76130,13
Účtová třída 4 celkem			-319130,13	283000	40000	-76130,13
501	010	kancelářské potřeby	0	7589	0	7589
512	100	cestovné	0	53147	0	53147
518	010	tel. Poplatky	0	16352	0	16352
518	020	software	0	9577,2	0	9577,2
518	030	Internet	0	3572	0	3572
518	040	seminář, školení	0	4480	0	4480
518	050	ostatní služby	0	20	0	20
518	080	účetní práce	0	90000	0	90000
521	100	mzdové náklady – DPP	0	110000	0	110000
524	010	ZP individ. Podnikatele	0	22034	0	22034
524	020	SP individ. Podnikatele	0	23752	0	23752
531	100	silniční daň	0	3000	0	3000
543	100	dary	0	3500	0	3500
548	010	pojištění	0	6900	0	6900
568	100	bankovní poplatky	0	2027	0	2027
Účtová třída 5 celkem			0	355950,2	0	355950,2
602	001	účetní práce, zprac. mezd	0	0	305850	-305850
602	002	eko.,daňové poradenství	0	0	156400	-156400
662	100	úrok běžný účet	0	0	3,58	-3,58
Účtová třída 6 celkem			0	0	462253,58	-462253,6
Suma celkem			0	1956171	1956171	0

Konečné zůstatky aktivních účtů v hlavní knize jsou vyjádřeny v kladných hodnotách, zatímco konečné zůstatky pasivních účtů jsou vyjádřeny v záporných hodnotách. Na první pohled je tak z posledního řádku zřejmé, že se aktiva rovnají pasivům, což může být první známkou správnosti účtování.

8.4 Vliv přechodu na účetnictví na základ daně z příjmů subjektu XY

Přechod z daňové evidence na účetnictví má kromě účetních specifíků také daňový dopad, jak je mj. naznačeno již v převodovém můstku (Tabulka 18).

Příloha č. 3 zákona o daních z příjmů stanoví, že základ daně z příjmů se zvýší o hodnotu pohledávek, které evidoval v době zahájení vedení účetnictví. K této povinnosti se však vztahuje také ustanovení § 23, odst. 14, zákona o daních z příjmů, dle kterého může podnikatel při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví hodnotu těchto pohledávek zahrnout do základu daně

- buď jednorázově v době zahájení vedení účetnictví,
- nebo postupně po 9 následujících zdaňovacích obdobích, počínaje zdaňovacím obdobím zahájení vedení účetnictví.

Podnikatel XY eviduje k 31. 12. 2011 pohledávky ve výši 241 600 Kč a o tom, zda hodnotu pohledávek zahrne do základu daně jednorázově nebo postupně, se rozhodne až na základě zjištěného výsledku hospodaření za rok 2012. Domnívám se však, že se podnikateli XY v každém případě vyplatí postupné zahrnování hodnoty pohledávek do základu daně, neboť hodnota pohledávek, o kterou v jednotlivých zdaňovacích obdobích základ daně navýší, je zcela v jeho kompetenci a může tohoto nástroje využít k úměrnému rozložení daňové zátěže a k optimalizaci daňové povinnosti.

8.5 Daň z příjmů fyzických osob (účetnictví)

8.5.1 Stanovení základu daně

Po zaúčtování všech účetních případů za rok 2012 a posouzení daňových dopadů přechodu na účetnictví, podnikatel XY uzavře účetní knihy a provede úkony před sestavením účetní závěrky tak, aby bylo možné stanovit základ daně.

Z rozdílu mezi náklady a výnosy zaúčtovanými v účetním období roku 2012 se zjistí účetní hospodářský výsledek. Dále je třeba určit položky, které ovlivňují daňový základ – nepatří do daňových nákladů a výnosů. Podnikatel XY zvyšuje účetní hospodářský výsledek o hodnotu daňově neuznatelných nákladů a také o hodnotu dodaných pohledávek.

Pro přehlednost vybírám z hlavní knihy výsledkové účty (náklady a výnosy) a uvádím je v následující tabulce:

Tabulka 21 Náklady, výnosy a HV subjektu XY za rok 2012 (vlastní zpracování)

Účet	Název účtu	MD	D	zůstatek
501 010	kancelářské potřeby	7589	0	7589
512 100	cestovné	53147	0	53147
518 010	tel. Poplatky	16352	0	16352
518 020	software	9577,2	0	9577,2
518 030	Internet	3572	0	3572
518 040	seminář, školení	4480	0	4480
518 050	ostatní služby	20	0	20
518 080	účetní práce	90000	0	90000
521 100	mzdové náklady – DPP	110000	0	110000
524 010	ZP individ. Podnikatele	22034	0	22034
524 020	SP individ. Podnikatele	23752	0	23752
531 100	silniční daň	3000	0	3000
543 100	dary	3500	0	3500

548 010	pojištění	6900	0	6900
568 100	bankovní poplatky	2027	0	2027
Účtová třída 5 celkem		355950	0	355950
602 001	účetní práce, zprac. mezd	0	305850	-305850
602 002	ekonom., daň. poradenství	0	156400	-156400
602 celkem:		0	462250	-462250
662 100	úrok běžný účet	0	3,58	-3,58
662 celkem:		0	3,58	-3,58
Účtová třída 6 celkem		0	462254	-462254
Hospodářský výsledek (zisk)				106303,38

Z Tabulky 21 lze vyčíst, že účetní hospodářský výsledek (zisk) subjektu XY za zdaňovací období 2012 činí 106 303, 38 Kč. Náklady, které hospodářský výsledek snižují neoprávněně, jsou zvláště položky zdravotního a důchodového pojištění OSVČ a dary. Nyní také přichází na řadu rozhodnutí subjektu XY, zda a případně v jaké hodnotě zahrne do základu daně pohledávky, které evidoval před zahájením vedení účetnictví.

Vzhledem k výši slevy na dani na poplatníka (24 840 Kč) lze vyvodit, že nulová daň se rovná daňovému základu 165 600 Kč. Pokud navíc vezmeme v potaz odečitatelnou položku ve formě poskytnutých finančních darů, podnikatel XY nevznikne daňová povinnost při daňovém základu 169 100 Kč. Na základě tohoto zvážení by se tedy podnikatel XY rozhodl, že v aktuálním zdaňovacím období roku 2012 zahrne do základu daně hodnotu pohledávek ve výši 13 500 Kč a o částku 228 100 Kč navýší daňové základy příštích zdaňovacích období.

Základ daně z příjmů subjektu XY je tedy stanoven na základě následujících úprav:

Tabulka 22 Stanovení základu daně subjektu XY (vlastní zpracování)

Účetní hospodářský výsledek (zisk)	106 303, 38 Kč
+ účet 524 010 – ZP individuálního podnikatele	22 034 Kč
+ účet 524 020 – SP individuálního podnikatele	23 752 Kč
+ účet 543 100 – hodnota darů	3 500 Kč
+ hodnota pohledávek	13 500 Kč
= Základ daně	≅ 169 089 Kč

8.5.2 Základ daně a pojistné OSVČ bez vlivu převodového můstku

Pokud by rok 2012 byl prvním rokem podnikání podnikatele XY a základ daně by se nemusel upravovat dle převodového můstku (z důvodu přechodu na účetnictví), byl by účetní hospodářský výsledek daňově upraven pouze o hodnotu účtu 524 a 543. Výsledek hospodaření zjištěný z účetnictví podnikatele XY za rok 2012 čistě na bázi účetních případů roku 2012 by tedy byl následující:

Tabulka 23 Stanovení základu daně subjektu XY bez vlivu převodového můstku (vlastní zpracování)

Účetní hospodářský výsledek (zisk)	106 303, 38 Kč
+ účet 524 010 – ZP individuálního podnikatele	22 034 Kč
+ účet 524 020 – SP individuálního podnikatele	23 752 Kč
+ účet 543 100 – hodnota darů	3 500 Kč
= Základ daně	≅ 155 589 Kč

Se změnou základu daně však souvisí také změna odvodů do fondů SP a ZP. Zdravotní pojištění by podnikatel XY platil ve stejné výši (20 361 Kč), tj. z minimálního vyměřovacího základu. Pojistné na důchodové pojištění by však platil nižší, jak dokazuje následující výpočet:

Tabulka 24 Výpočet pojistného na důchodové pojištění subjektu XY bez vlivu převodového můstku (vlastní zpracování)

Daňový základ	155 589 Kč
Vypočtený vyměřovací základ (50 % daňového základu)	≅ 77 795 Kč
Minimální vyměřovací základ (12 x 6 285 Kč)	75 420 Kč
Určený vyměřovací základ pro SP	77 795 Kč
Sazba pojistného na důchodové pojištění	29,2 %
Pojistné na důchodové pojištění OSVČ za rok 2012	≅ 22 717 Kč
Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2012 (3 x 1807 Kč + 9 x 1836 Kč)	21 945 Kč
Doplatek pojistného	- 772 Kč
Nová výše zálohy	1 893 Kč

8.5.3 Výpočet daně z příjmů fyzických osob a odvodů do fondů ZP a SP

Ze stanoveného (a na celé Kč zaokrouhleného) základu daně již určíme daň z příjmů fyzických osob stejným způsobem jako v předchozí kapitole.

Tabulka 25 Výpočet daně z příjmů fyzických osob podnikatele XY na základě hospodářského výsledku za rok 2012 (vlastní zpracování)

Základ daně	169 089 Kč
Nezdanitelné části základu daně – dary (§ 15)	3 500 Kč
Základ daně snížený o nezdanitelné části	165 589 Kč
Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	165 500 Kč
Sazba daně z příjmů fyzických osob	15 %
Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru	24 825 Kč
Základní sleva na dani na poplatníka (12 x 2 070 Kč)	24 840 Kč
Výsledná daňová povinnost po uplatnění slev	0 Kč

Vzhledem k předchozímu pečlivému propočtu nebude subjekt XY po zahrnutí části pohledávek do základu daně za zdaňovací období roku 2012 platit žádnou daň z příjmů. Odvody do fondů zdravotního a důchodového pojištění se pak stanoví na základě následujících propočtů:

Tabulka 26 Výpočet pojistného na ZP podnikatele XY za rok 2012 v účetnictví (vlastní zpracování)

Daňový základ	169 089 Kč
Vypočtený vyměřovací základ (50 % daňového základu)	≅ 84 545 Kč
Minimální vyměřovací základ (12 x 12 568,50 Kč)	150 822 Kč
Určený vyměřovací základ pro ZP	150 822 Kč
Sazba pojistného na zdravotní pojištění	13,5 %
Pojistné na zdravotní pojištění OSVČ za rok 2012	20 361 Kč
Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2012 (12 x 1 697 Kč)	20 364 Kč
Přeplatek na pojistném	+ 3 Kč
Nová výše zálohy	1 748 Kč

Vzhledem k nízkému daňovému základu musí podnikatel XY zaplatit zdravotní pojištění OSVČ za rok 2012 z minimálního vyměřovacího základu, tedy pojistné ve výši 20 361 Kč. Po odečtení zaplacených záloh mu tak vznikl přeplatek na pojistném ve výši 3 Kč.

Tabulka 27 Výpočet pojistného na SP podnikatele XY za rok 2012
v účetnictví (vlastní zpracování)

Daňový základ	169 089 Kč
Vypočtený vyměřovací základ (50 % daňového základu)	≅ 84 545 Kč
Minimální vyměřovací základ (12 x 6 285 Kč)	75 420 Kč
Určený vyměřovací základ pro SP	84 545 Kč
Sazba pojistného na důchodové pojištění	29,2 %
Pojistné na důchodové pojištění OSVČ za rok 2012	≅ 24 688 Kč
Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2012 (3 x 1807 Kč + 9 x 1836 Kč)	21 945 Kč
Doplatek pojistného	- 2 743 Kč
Nová výše zálohy	2 058 Kč

Také pojistné na důchodové (sociální) pojištění podnikatele XY za rok 2012 je na základě vedení účetnictví výrazně nižší než při vedení daňové evidence. Nová výše měsíční zálohy na důchodové pojištění činí 2 058 Kč.

V úhrnu je tedy podnikatel XY v prvním roce vedení účetnictví povinen na dani a souvisejících odvodech zaplatit:

Tabulka 28 Povinné odvody subjektu XY za rok 2012 – účetnictví
(vlastní zpracování)

Rozdíl mezi výnosy a náklady OSVČ (daňový základ)	169 089 Kč
Daň z příjmů	0 Kč
Pojistné na zdravotní pojištění OSVČ za rok 2012	20 361 Kč
Pojistné na důchodové pojištění OSVČ za rok 2012	24 688 Kč
Úhrn povinných plateb	45 049 Kč

8.5.4 Sestavení účetní závěrky

Po výpočtu daně a souvisejících odvodů lze sestavit účetní závěrku. Podnikatel XY sestavuje účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu podle příslušných ustanovení zákona o účetnictví a vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění aktuálních předpisů.

Účetní závěrka podnikatele XY obsahuje rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu s doplňujícími informacemi o účetních metodách. Pro podnikatele XY je bezpředmětné sestavovat také přehled o peněžních tocích či přehled o změnách vlastního kapitálu.

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč) k 31. 12. 2012 podnikatele XY vypadají následovně:

Tabulka 29 Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu podnikatele XY k 31. 12. 2012 (vlastní zpracování)

Označení	AKTIVA	Běžné účetní období			Minulé úč. Období
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
	AKTIVA CELKEM	196		196	319
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	0		0	0
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek				
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek				
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek				
C.	Oběžná aktiva	194		194	319
C. I.	Zásoby				
C. II.	Dlouhodobé pohledávky				
C. III.	Krátkodobé pohledávky	152		152	242
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	42		42	77
D. I.	Časové rozlišení	2		2	0
	PASIVA				
	PASIVA CELKEM		196		319
A.	Vlastní kapitál		182		319
A. I.	Základní kapitál		76		319
A. II.	Kapitálové fondy				
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku				

A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let		
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	106	
B.	Cizí zdroje	14	0
B. I.	Rezervy		
B. II.	Dlouhodobé závazky		
B. III.	Krátkodobé závazky	14	
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci		
C. I.	Časové rozlišení	0	0

Tabulka 30 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012 podnikatele XY (vlastní zpracování)

Označení	TEXT	Skutečnost v účetním období běžném
I.	Tržby za prodej zboží	
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	
+	Obchodní marže	
II.	Výkony	462
B.	Výkonová spotřeba	185
+	Přidaná hodnota	277
C.	Osobní náklady	156
D.	Daně a poplatky	3
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období (+/-)	
IV.	Ostatní provozní výnosy	
H.	Ostatní provozní náklady	10
V.	Převod provozních výnosů	
I.	Převod provozních nákladů	
*	Provozní výsledek hospodaření	108
IV.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	
J.	Prodané cenné papíry a podíly	
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	
K.	Náklady z finančního majetku	2

IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	
X.	Výnosové úroky	
N.	Nákladové úroky	
XI.	Ostatní finanční výnosy	
O.	Ostatní finanční náklady	
XII.	Převod finančních výnosů	
P.	Převod finančních nákladů	
*	Finanční výsledek hospodaření	-2
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	0
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	106
XIII.	Mimořádné výnosy	
R.	Mimořádné náklady	
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	
*	Mimořádný výsledek hospodaření	0
W.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	106
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	106

Na závěr podnikatel XY sestaví přílohu, ve které uvádí doplňující informace k používaným účetním metodám, k významným položkám výkazů atd.

Tabulka 31 Příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2012 podnikatele XY (vlastní zpracování)

Příloha k účetní závěrce podnikatele XY ke dni 31. 12. 2012		
Identifikace účetní jednotky	Jméno a příjmení:	XY
	Bydliště:	... Zlín
	IČ:	...
	Předmět podnikání	Účetní činnosti, činnost daňového poradce
	Datum vzniku účetní jednotky:	1. 1. 2012
Rozvahový den:		31. 12. 2012
Datum sestavení účetní závěrky:		20. 2. 2013
<p>Podnikatel XY zahájil podnikání k 1. 1. 1994. V roce 2011 se rozhodl, že se dobrovolně stane účetní jednotkou od 1. 1. 2012 a od tohoto dne tedy vede účetnictví.</p> <p>Účetním obdobím je kalendářní rok.</p> <p>Průměrný přepočtený počet zaměstnanců podnikatele XY během účetního období 2012 činil: 1 zaměstnanec. Osobní náklady vynaložené na tohoto zaměstnance v účetním období 2012 činí 110 tis. Kč.</p> <p>Na účtu 524 eviduje podnikatel XY předpisy zdravotního a sociálního pojištění fyzické osoby – individuálního podnikatele.</p> <p>Podnikatel XY v průběhu účetního období neevidoval žádné půjčky a úvěry.</p> <p>Podnikatel XY v průběhu účetního období neevidoval ve své evidenci žádný obchodní dlouhodobý majetek, ani zásoby. Podnikatel XY tedy neúčtoval o odpisech, ani o zásobách.</p> <p>K 31. 12. 2012 podnikatel XY neeviduje žádné závazky po splatnosti vůči institucím ZP, SP a finančnímu úřadu.</p> <p>Podnikatel XY účtuje o výnosech a nákladech zásadně do toho období, se kterým tyto výnosy a náklady věcně a časově souvisí, dle data uskutečnění účetního případu.</p> <p>Podnikatel XY neúčtoval o pohledávkách a závazcích v cizích měnách.</p> <p>Podnikatel XY neeviduje k 31. 12. 2012 pohledávky ani závazky po splatnosti delší než 365 dní.</p> <p>Podnikatel XY netvoří opravné položky na pohledávky.</p>		
Ve Zlíně dne 20. 2. 2013		jméno, příjmení + podpis

9 VÝHODY A NEVÝHODY RŮZNÝCH ZPŮSOBŮ VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

Za dva základní způsoby vedení účetnictví, lze považovat

- vedení daňové evidence (tj. evidence příjmů z podnikání a evidence s těmito příjmy souvisejících výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů), anebo
- vedení (podvojného) účetnictví (tj. evidence aktiv, pasiv, výnosů a nákladů).

Jako třetí způsob lze uvést také metodu uplatňování výdajů procentem z příjmů podle § 7 odst. 7 zákona o daních z příjmů.

Zatímco podnikatel – fyzická osoba si může z těchto způsobů prakticky vybrat, podle toho, který způsob je pro ni výhodnější, právnické osoby na výběr nemají, protože vedou povinně ze zákona vždy účetnictví. V zákoně jsou však stanoveny podmínky, za jakých se fyzická osoba stává povinně účetní jednotkou a musí vést účetnictví. Mezi základní kritéria povinného vedení účetnictví u fyzických osob patří zejména přesáhnutí stanoveného obrátu dle zákona o účetnictví (v současné době se jedná o částku 25 mil. Kč), anebo například účast ve sdružení bez právní subjektivity, ve kterém je alespoň jeden z účastníků účetní jednotkou.

Při zahájení podnikatelské činnosti je vhodné pečlivě zvážit a odhadnout, jaké příjmy a výdaje podnikatel ze své činnosti předpokládá a podle toho si stanoví způsob vedení účetnictví. Pokud již dopředu podnikatel uvažuje o rozšíření své činnosti s tím, že by v budoucnu chtěl například založit s. r. o., lze již od počátku podnikání účtovat v podvojném účetnictví a vyhnout se pak převodovým můstkům a ostatním komplikacím, které jsou s přechodem na účetnictví spojené. Mezi drobnými živnostníky je ale tento způsob spíše výjimečný.

Praxe je většinou taková, že podnikatelé – fyzické osoby od počátku svého podnikání vedou daňovou evidenci, ve které zjistí skutečné příjmy a výdaje, a na základě těchto informací posoudí, zda je pro ně výhodnější uplatnění výdajů paušálem, či uplatnění skutečných výdajů a podle toho zahájí způsob vedení evidence.

Pokud například později podnikatel získává větší zakázky a zjistí, že ke své rozšiřující se činnosti potřebuje zaměstnance, případně další smluvní živnostníky, a potřebuje mít podrobnější přehled o svých příjmech a výdajích, často ukončuje svou živnost a zakládá

právníckou osobu, nejčastěji společnost s ručením omezeným, kde v podnikání pokračuje a již vede účetnictví.

Každý způsob vedení účetnictví je založen na jiném principu stanovení základu daně z příjmů a nutno podotknout, že každý způsob má své výhody a také nevýhody. Velké rozdíly jsou mimo jiné také ve vypovídací hodnotě daného informačního–účetního systému, v administrativní náročnosti jednotlivých způsobů vedení účetnictví, ve srozumitelnosti metodiky stanovení základu daně a také ve složitosti sestavení daňového přiznání, kdy v účetnictví jsou přílohou daňového přiznání také výkazy – rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce.

9.1 Daňová evidence

Obecně lze říci, že podnikatelé – fyzické osoby ve většině případů vedou daňovou evidenci. A když už fyzická osoba přechází na vedení účetnictví, nebo účetnictví vede ihned od počátku svého podnikání, je to většinou na základě zákonem stanovených podmínek, méně často podnikatel – fyzická osoba přechází na vedení účetnictví z dobrovolného rozhodnutí.

Daňová evidence, jako informační systém, je totiž pro drobné podnikatele naprosto dostačující. Základ daně se v daňové evidenci stanoví relativně snadno na bázi peněžních toků – na základě zdanitelných příjmů a odečitatelný výdajů za dané období, tedy na základě operací vyjádřených skutečným příjmem, resp. výdajem peněžních prostředků. Navíc v dnešní době i účetní programy pro vedení daňové evidence umožňují podrobné členění příjmů a výdajů například podle různých činností podnikatele, na principu syntetických a analytických účtů v účetnictví a tím mají pro své uživatele také dostatečně vysokou informační (vypovídací) hodnotu. Pro řemeslníky lze i v daňové evidenci členit analyticky jednotlivé zakázky apod.

Podle zákona o daních z příjmů podnikatel, který vede daňovou evidenci, eviduje příjmy, pohledávky, majetek, zásoby a závazky. Forma vedení této evidence je však plně v kompetenci samotného podnikatele. Drobní podnikatelé s jednoduchými účetními případy tak často ani nepotřebují pro vedení své daňové evidence žádné účetní poradce a jsou schopni si příjmy a výdaje ze svého podnikání evidovat sami, protože je to administrativně jednoduché a srozumitelné.

Jednoznačně se vyplatí vést daňovou evidenci například maloobchodním prodejcům, kteří dostanou za své zboží (či služby) zaplacené ihned v hotovosti. U těchto podnikatelů totiž zcela korespondují jejich peněžní příjmy se skutečně zdanitelnými příjmy a na druhé straně jejich peněžní výdaje s odečitatelnými výdaji. Za dané účetní období pak takový podnikatel zdaní svůj reálný zisk (který prakticky odpovídá jeho skutečnému peněžnímu příjmu sníženému o výdaje zaplacené v daném období).

Za největší nevýhodu daňové evidence považují povinnost evidovat a prokazovat skutečně vynaložené výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmu. V praxi to znamená evidovat (a archivovat) každý jednotlivý paragon, stvrzenku apod., což se mnohým podnikatelům zejména z důvodu administrativní náročnosti nechce.

V tomto případě však mají podnikatelé – fyzické osoby na výběr – místo evidence skutečných výdajů mohou uplatňovat výdaje procentem z příjmů.

9.2 Uplatnění výdajů procentem z příjmů

Podnikatelé, kteří nemají povinnost vést účetnictví a ani nechtějí vést daňovou evidenci, si mohou ke svým příjmům uplatnit výdaje procentem z příjmů, tzv. paušálem. Způsob uplatnění výdajů paušálem je jednoznačně nástrojem podpory podnikatelů a můžeme říci, že výdajové paušály jednoduše využívá ten, komu se to vyplatí.

Je však důležité upozornit, že pokud podnikatel vykonává více činností, je třeba tyto činnosti rozlišovat podle toho, jaká sazba výdajů se k nim vztahuje. Jako příklad může posloužit právě podnikatel XY, který by pro stanovení základu daně musel zvlášť evidovat příjmy z živnosti, ke kterým lze uplatnit 60 % výdajů, a příjmy z jiného podnikání (tj. příjmy z činnosti daňového poradce), ke kterým lze uplatnit výdaje pouze ve výši 40 %.

Uplatnění výdajů paušálem je výhodné zejména pro podnikatele (živnostníky), kteří provozují řemeslnou živnost (viz příloha P I), a kteří si tudíž mohou uplatnit výdaje až ve výši 80 % svých příjmů. Tito živnostníci pak evidují pouze své příjmy a pohledávky a místo evidence skutečně vynaložených nákladů (např. za materiál) uplatňují právě paušální výdaje. Jejich daňový základ je pak natolik nízký, že většinou neplatí žádnou daň z příjmů a navíc jim stát vyplatí daňový bonus na vyživované děti (pokud samozřejmě splní podmínky pro jeho přiznání).

Tato problematika je právě kvůli svým nesporným výhodám velmi často diskutována a ze strany vlády jsou sazby výdajových paušálů relativně často korigovány. Aktuálně, pro

zdaňovací období roku 2013 opět dochází v této oblasti k omezení. Sice se nemění absolutní výše výdajových paušálů, ale dochází k omezení daňových slev pro podnikatele využívající výdajové paušály:

- osoby využívající výdajové paušály dále nebudou moci současně uplatňovat daňové zvýhodnění na vyživované dítě a na manžela či manželku bez vlastních příjmů, pokud budou mít příjmy pouze z podnikatelské a jiné výdělečné činnosti;
- v případě souběhu příjmů z více druhů činností bude nárok na daňové úlevy zachován, pokud součet základů daně s využitím paušálu bude nižší než 50 % celkového základu daně. (BusinessInfo.cz, 2012)

Výdajové paušály jsou však výhodné také pro jiné – neřemeslné živnostníky. Jako příklad uvádím podnikatele poskytujícího služby, který ke své činnosti potřebuje pouze své znalosti nebo „tužku a papír“. Pokud by měl tento podnikatel evidovat skutečně vynaložené výdaje (které nemá prakticky žádné), téměř celý svůj příjem by zdanil. Proto se mu jednoznačně vyplatí uplatnit výdaje procentem z příjmů a zdaní tak podle druhu své činnosti například jen 40 % svého skutečného příjmu.

Problém však může nastat v okamžiku, kdy by se podnikatel, který doposud vedl daňovou evidenci, rozhodl, že místo toho začne uplatňovat výdaje procentem z příjmů. Podle § 23 odst. 8 zákona o daních z příjmů při změně způsobu uplatňování výdajů z evidence skutečných výdajů na metodu uplatnění výdajů paušálem se výsledek hospodaření (nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji) za zdaňovací období předcházející změně dosavadního způsobu uplatňování výdajů upraví o hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem, a o hodnotu závazků, které by při úhradě byly odečitatelným výdajem.

Pokud by tedy podnikatel, který do roku 2011 (včetně) vedl daňovou evidenci, chtěl za zdaňovací období roku 2012 uplatnit výdaje procentem z příjmů, musel by podat dodatečné daňové přiznání za rok 2011, ve kterém by zvýšil základ daně o neuhrazené pohledávky a naopak snížil základ daně o nezaplacené závazky, evidované k 31. 12. 2011. Pokud však podáním dodatečného daňového přiznání dochází ke změně základu daně, vystavuje se tím podnikatel případným sankcím ze strany finančního úřadu.

9.3 Účetnictví

Povinně ze zákona musí vést účetnictví všechny právnické osoby – a to ode dne svého vzniku, do dne svého zániku. Díky tomu je zajištěna srovnatelnost mezi podniky, neboť základ daně je stanoven u všech právnických osob na stejném principu.

Hlavním rozdílem účetnictví oproti daňové evidenci je fakt, že o ekonomických případech se v účetnictví účtuje zásadně do toho období, se kterým časově i věcně souvisí, bez ohledu na to, kdy došlo k jejich skutečné peněžní úhradě. Výnosová operace zvyšuje hospodářský výsledek v okamžiku, kdy byla uskutečněna a nákladová operace naopak hospodářský výsledek snižuje. Díky tomu účetnictví zachycuje reálný hospodářský výsledek za dané účetní období.

System účetnictví by měl tvořit nedílnou součást celopodnikového informačního systému, neboť účetní informace jsou v podniku velmi často nezbytné pro správné rozhodování.

Na základě účetních informací se v podniku např. sledují náklady, a to v členění, ve kterém je daný podnik skutečně potřebuje. Na základě tohoto podrobného členění nákladů lze zjistit přesné režijní náklady, vytvořit přesné kalkulace a díky tomu podnik lépe stanoví odpovídající cenu svých výrobků, resp. služeb a může lépe plánovat.

Oproti daňové evidenci je vedení účetnictví výrazně složitější, protože je upraveno celou řadou zákonných norem, které je potřeba znát a dodržovat. Účtování má přesně stanovená pravidla a účetnictví tak může vést jen člověk kvalifikovaný, znalý těchto účetních principů a souvztažností, který však pro podnik znamená vyšší náklady.

Pro fyzické osoby, které vedou účetnictví, a pro nepodnikatelské právnické osoby existuje v zákoně o účetnictví řada usnadnění a zjednodušení – tyto subjekty například mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, nebo mají možnost sestavovat účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu.

Specifické účetní i daňové dopady má potom přechod z daňové evidence na účetnictví fyzické osoby.

10 PRÁVNICKÁ OSOBA (S. R. O.) – ÚČETNICTVÍ

Na úvod této kapitoly je nutné stanovit předpoklad, že se podnikatel XY rozhodne k 1. 1. 2012 založit právnickou osobu, konkrétně společnost s ručením omezeným ABC s. r. o., ve které bude jediným společníkem a jednatelem. Základní kapitál společnosti ABC s. r. o. ve výši 200 000 Kč byl zcela splacen formou peněžitého vkladu na nově zřízený bankovní účet společnosti ABC s. r. o. Dále je potřeba stanovit předpoklad, že podnikatel XY je od 1. 1. 2012 také zaměstnancem této právnické osoby se stanovenou měsíční mzdou 9 000 Kč. Společnost ABC s. r. o. má také stejného zaměstnance pracujícího na dohodu o provedení práce, jako v předchozích případech, aby byly v účetnictví srovnatelné údaje.

Stejně účetní případy jako v předchozích kapitolách jsou tedy zaúčtované jako by se jednalo o účetní případy společnosti ABC s. r. o. Je však třeba upravit účtování o položky související s individuálním podnikatelem (tj. platby sociálního a zdravotního pojištění podnikatele XY) a o položky vztahující se k předchozím obdobím (tj. úhrady faktur z předchozích období).

Po zaúčtování příslušných účetních případů je stanoven základ daně z příjmů právnických osob a na závěr je porovnán účetní výsledek hospodaření s účtováním stejných případů v účetnictví fyzické osoby, příp. v daňové evidenci.

10.1 Analýza účetních případů (s. r. o.)

K 1. 1. 2012 podnikatel XY v souladu se zákonem o účetnictví otevírá účetní knihy. Ke stejnému datu musí sestavit na základě směrné účtové osnovy vlastní účtový rozvrh a musí vypracovat vnitropodnikové směrnice, ve kterých stanoví účetní zásady a používané účetní metody.

Hrubá mzda podnikatele XY je stanovena ve výši 9 000 Kč. Tato mzda je relativně nízká, po odečtení sociálního a zdravotního pojištění činí čistá mzda k výplatě 8 010 Kč, což je prakticky na úrovni minimální mzdy. Vzhledem k výnosům dosaženým za rok 2012 a vzhledem k výši povinných odvodů z mezd, však lze konstatovat, že je tato hrubá mzda stanovena v optimální výši.

Následující tabulka znázorňuje účtování mezd a souvisejících odvodů:

Tabulka 32 Výpočet a účtování mzdy – ABC s. r. o. (vlastní zpracování)

		Kč	MD	D
Hrubá měsíční mzda		9 000	521	331
SP firma	25 %	2 250	524	336
ZP firma	9 %	810	524	336
SP zaměstnanec	6,5 %	585	331	336
ZP zaměstnanec	4,5 %	405	331	336
Výplata čisté mzdy		8 010	331	221

Zaměstnanec uplatňuje v zaměstnání měsíční slevu na dani z příjmů 2 070 Kč. Po uplatnění této slevy mu nevzniká žádná daňová povinnost z měsíční mzdy.

Níže uvádím konkrétní zaúčtování některých účetních případů:

	MD	D	Kč
1. Založení firmy – základní kapitál	353	411	200 000
2. Splacení základního kapitálu (vklad na BÚ)	221	353	200 000
3. Poskytnuté dary (předpis)	543	325	3 500
4. Úhrada darů	325	221	3 500
5. Silniční daň za rok 2012 (předpis skutečnosti)	531	345	3 000
6. Platba silniční daně	345	221	3 000
7. Cestovné (v zákonném limitu)	512	211	
8. Bezhotovostní úhrady faktur vydaných	221	311	
9. Hotovostní úhrady faktur vydaných	211	311	
10. Bezhotovostní úhrady faktur došlých	321	221	

10.2 Účetní hospodářský výsledek

Hlavní knihu účetnictví společnosti ABC s. r. o. k 31. 12. 2012 po zaúčtování všech případů roku 2012 uvádí Tabulka 33:

Tabulka 33 Hlavní kniha k 31. 12. 2012 – ABC s. r. o. (vlastní zpracování)

Hlavní kniha analytické evidence – subjekt XY (v Kč)					
Účet	Název účtu	k 01.01.2012	MD	D	Zůstatek
211 001	pokladna	0	170900	166744	4156
221 001	bankovní účet	0	506353,58	288354,20	217999,38

261	100	peníze na cestě	0	20000	20000	0
Účtová třída 2 celkem			0	697253,58	475098,20	222155,38
311	001	pohledávky	0	407350	322350	85000
321	010	dodavatelé	0	130267,2	130267,2	0
325	100	ostatní závazky	0	3500	3500	0
331	001	zaměstnanci	0	199990	218000	-18010
336	010	zúčtování s institucemi	0	44550	48600	-4050
345	100	silniční daň	0	3000	3000	0
353	010	Pohl. Za ups. Zákl .kapitál	0	200000	200000	0
365	010	závazky ke společníkům	0	0	80000	-80000
381	100	náklady příštích období	0	2274	0	2274
Účtová třída 3 celkem			0	990931,20	1005717,20	-14786
411	100	základní kapitál	0	0	200000	-200000
Účtová třída 4 celkem			0	0	200000	-200000
501	010	kancelářské potřeby	0	7589	0	7589
512	100	cestovné	0	53147	0	53147
518	010	tel. Poplatky	0	16352	0	16352
518	020	software	0	9577,2	0	9577,2
518	030	Internet	0	3572	0	3572
518	040	seminář, školení	0	4480	0	4480
518	050	ostatní služby	0	20	0	20
518	080	účetní práce	0	90000	0	90000
521	100	mzdové náklady	0	218000	0	218000
524	010	zdrav.poj.mzdy	0	9720	0	9720
524	020	soc.poj.mzdy	0	27000	0	27000
531	100	silniční daň	0	3000	0	3000
543	100	dary	0	3500	0	3500
548	010	pojištění	0	6900	0	6900
568	100	bankovní poplatky	0	2027	0	2027
Účtová třída 5 celkem			0	454884,20	0	454884,20
602	001	účetní práce, zprac. mezd	0	0	305850	-305850
602	002	eko.,daňové poradenství	0	0	156400	-156400
662	100	úrok běžný účet	0	0	3,58	-3,58
Účtová třída 6 celkem			0	0	462253,58	-462253,6
Suma celkem			0	2143068,98	2143068,98	0

Z hlavní knihy zjistíme účetní hospodářský výsledek, který poté upravíme na daňový základ daně a vypočteme daň z příjmů právnických osob za rok 2012.

Tabulka 34 Účetní hospodářský výsledek – ABC s. r. o. (vlastní zpracování)

Výnosy (účtová třída 6)	462 253,58 Kč
Náklady (účtová třída 5)	454 884,20 Kč
Účetní hospodářský výsledek (zisk)	7 369,38 Kč

10.3 Stanovení základu daně a výpočet daně z příjmů právnických osob

Účetní hospodářský výsledek se pro účely stanovení základu daně upraví o nedaňové náklady, resp. nedaňové výnosy.

Tabulka 35 Základ daně a daň z příjmů – ABC s. r. o. (vlastní zpracování)

Účetní hospodářský výsledek (zisk) před zdaněním	7 369,38 Kč
+ účet 543 100 (hodnota darů)	3 500 Kč
= upravený a snížený základ daně	10 869,38 Kč
– odečet darů (max. 10 % upraveného základu daně)	544 Kč
Základ daně zaokrouhlený na celé tisíce Kč dolů	10 000 Kč
Sazba daně z příjmů právnických osob	19 %
Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru	1 900 Kč
Hospodářský výsledek po zdanění	5 469,38 Kč

Společnost ABC s. r. o. ve zdaňovacím období roku 2012 poskytla finanční dary v hodnotách 500 Kč a 3 000 Kč. Zákon však stanovuje podmínky, za kterých lze odečíst ze základu daně hodnotu darů:

- hodnota daru musí činit minimálně 2 000 Kč,
- lze uplatnit hodnotu daru ve výši maximálně 5 % základu daně.

Z daru 3 000 Kč tedy lze uplatnit pouze částku 544 Kč. Dar ve výši 500 Kč nelze brát v úvahu.

V roce 2013 se potom na základě rozhodnutí jediného společníka firmy ABC s. r. o. zaúčtuje hospodářský výsledek po zdanění (5 469,38 Kč) roku 2012 následovně:

	MD	D	Kč
Příděl do rezervního fondu (10 % HV po zdanění)	431	421	547
Podíl společníka – k výplatě	431	364	4 184
Srážková daň z vyplac. podílu společníka (15 %)	431	342	738
Zaokrouhlení	431	668	0,38

10.4 Účetní závěrka

Po sestavení daňového přiznání je třeba zaúčtovat daň z příjmů právnických osob:

	MD	D	Kč
Daň z příjmů právnických osob – splatná	591	341	1 900

Na závěr je třeba sestavit účetní závěrku – tj. rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu.

Tabulka 36 Rozvaha k 31. 12. 2012 – ABC s. r. o. (vlastní zpracování)

Označení	AKTIVA	Běžné účetní období			Minulé úč. Období
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
	AKTIVA CELKEM	309		309	0
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	0		0	0
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek				
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek				
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek				
C.	Oběžná aktiva	307		307	0
C. I.	Zásoby				
C. II.	Dlouhodobé pohledávky				
C. III.	Krátkodobé pohledávky	85		85	0
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	222		222	0
D. I.	Časové rozlišení	2		2	0
	PASIVA				
	PASIVA CELKEM		309		0
A.	Vlastní kapitál		200		0
A. I.	Základní kapitál		200		0
A. II.	Kapitálové fondy				
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku				
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let				
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		5		
B.	Cizí zdroje		104		0
B. I.	Rezervy				
B. II.	Dlouhodobé závazky				

B. III.	Krátkodobé závazky	104	
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci		
C. I.	Časové rozlišení	0	0

Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012 společnosti ABC s. r. o. vypadá následovně:

Tabulka 37 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012 – ABC s. r. o. (vlastní zpracování)

Označení	TEXT	Skutečnost v účetním období běžném
I.	Tržby za prodej zboží	
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	
+	Obchodní marže	
II.	Výkony	462
B.	Výkonová spotřeba	185
+	Přidaná hodnota	277
C.	Osobní náklady	255
D.	Daně a poplatky	3
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období (+/-)	
IV.	Ostatní provozní výnosy	
H.	Ostatní provozní náklady	10
V.	Převod provozních výnosů	
I.	Převod provozních nákladů	
*	Provozní výsledek hospodaření	9
IV.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	
J.	Prodané cenné papíry a podíly	
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	
K.	Náklady z finančního majetku	2
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	
X.	Výnosové úroky	
N.	Nákladové úroky	

XI.	Ostatní finanční výnosy	
O.	Ostatní finanční náklady	
XII.	Převod finančních výnosů	
P.	Převod finančních nákladů	
*	Finanční výsledek hospodaření	7
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	2
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	5
XIII.	Mimořádné výnosy	
R.	Mimořádné náklady	
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	
*	Mimořádný výsledek hospodaření	0
W.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	5
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	7

V příloze k účetní závěrce jsou uvedeny použité účetní metody a skutečnosti, které nejsou zřejmé z výkazů.

Tabulka 38 Příloha k účetní závěrce – ABC s. r. o. (vlastní zpracování)

Příloha k účetní závěrce společnosti ABC s. r. o. ke dni 31. 12. 2012		
Identifikace účetní jednotky	Obchodní firma:	ABC s. r. o.
	Sídlo:	... Zlín
	IČ:	...
	Předmět podnikání	Účetní činnosti, činnost daňového poradce
	Datum vzniku účetní jednotky:	1. 1. 2012
Rozvahový den:		31. 12. 2012
Datum sestavení účetní závěrky:		20. 2. 2013
<p>Společnost ABC s. r. o. zahájila svou činnost 1. 1. 2012. Účetním obdobím je kalendářní rok. Společnost ABC s. r. o. má jediného společníka, který je zároveň jednatelem a zaměstnancem firmy. Průměrný přepočtený počet zaměstnanců podnikatele XY během účetního období 2012 činil: 2 zaměstnanci. Celkové osobní náklady za rok 2012 činí 255 tis. Kč. Společnost v průběhu účetního období neviduje žádné půjčky a úvěry. Společnost v průběhu účetního období neviduje ve své evidenci žádný obchodní dlouhodobý majetek, ani zásoby a společnost tedy neúčtovala o odpisech, ani o zásobách. K 31. 12. 2012 společnost neviduje žádné závazky po splatnosti vůči institucím ZP, SP a finančnímu úřadu. Společnost účtuje o výnosech a nákladech zásadně do toho období, se kterým tyto výnosy a</p>		

náklady věcně a časově souvisí, dle data uskutečnění účetního případu.

Společnost neúčtovala o pohledávkách a závazcích v cizích měnách.

Společnost neviduje k 31. 12. 2012 pohledávky ani závazky po splatnosti delší než 365 dní.

Společnost netvoří opravné položky na pohledávky.

Ve Zlíně dne 20. 2. 2013

jméno, příjmení + podpis

11 VYHODNOCENÍ POVINNÝCH PLATEB SUBJEKTU XY PODLE RŮZNÝCH ZPŮSOBŮ VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

V této kapitole uvádím souhrnný přehled povinných plateb (tj. daň z příjmů a pojistné do fondů SP a ZP) z podnikatelské činnosti podnikatele XY – fyzické osoby a z podnikatelské činnosti podnikatele XY jako společníka společnosti ABC s. r. o. za rok 2012.

Následující tabulky znázorňují přehled povinných plateb podnikatele XY za rok 2012 v závislosti na různých způsobech vedení účetnictví.

Tabulka 39 Přehled povinných plateb – podnikatel XY – daňová evidence (vlastní zpracování)

Rozdíl mezi příjmy a výdaji OSVČ	253 116 Kč
Úhrn povinných plateb	69 916 Kč
Daň z příjmů	12 600 Kč
Pojistné na ZP OSVČ za rok 2012	20 361 Kč
Pojistné na SP OSVČ za rok 2012	36 955 Kč

Tabulka 40 Přehled povinných plateb – podnikatel XY – účetnictví (vlastní zpracování)

Rozdíl mezi výnosy a náklady OSVČ	169 089 Kč
Úhrn povinných plateb	45 049 Kč
Daň z příjmů	0 Kč
Pojistné na zdravotní pojištění OSVČ za rok 2012	20 361 Kč
Pojistné na důchodové pojištění OSVČ za rok 2012	24 688 Kč

Tabulka 41 Přehled povinných plateb – podnikatel XY – účetnictví bez vlivu převodového můstku (vlastní zpracování)

Rozdíl mezi výnosy a náklady OSVČ	155 589 Kč
Úhrn povinných plateb	43 078 Kč
Daň z příjmů	0 Kč
Pojistné na zdravotní pojištění OSVČ za rok 2012	20 361 Kč

Pojistné na důchodové pojištění OSVČ za rok 2012	22 717 Kč
--	-----------

Tabulka 42 Přehled povinných plateb – podnikatel XY – společník ABC s. r. o. (vlastní zpracování)

Úhrn povinných plateb	50 500 Kč
Daň z příjmů právnických osob (ABC s. r. o.)	1 900 Kč
Platba sociálního a zdravotního pojištění – zaměstnavatel (firma)	36 720 Kč
Platba sociálního a zdravotního pojištění – zaměstnanec	11 880 Kč

Z uvedených Tabulek 39 – 42 jednoznačně vyplývá, že nejvíce odvodů ze svého podnikání odvádí podnikatel XY právě při vedení daňové evidence, a to konkrétně částku 69 916 Kč.

Nejnižší odvody vyplývají z Tabulky 41, která zachycuje výsledky roku 2012 při vedení účetnictví bez vlivu převodového můstku; v tomto případě by podnikatel ze svého výdělku zaplatil na povinných odvodech částku 43 078 Kč. Pokud vezmeme v úvahu i vliv převodového můstku (viz. Tabulka 40), stále jsou daňová povinnost a související odvody výrazně nižší než v případě vedení daňové evidence. Na základě tohoto srovnání a za předpokladu, že podnikatel XY hodlá svou činnost v následujících letech vést přibližně ve stejném rozsahu jako doposud, by se podnikateli XY ekonomicky jednoznačně vyplatilo vést účetnictví. Při přechodu na účetnictví k 1. 1. 2012 z daňové evidence však nesmíme zapomenout na povinnost dodanit pohledávky v průběhu devíti následujících zdaňovacích období. Vzhledem k tomu, že hodnota pohledávek, o kterou v jednotlivých letech podnikatel XY navýší svůj daňový základ, je čistě na jeho uvážení, může toho využít jako vhodného nástroje daňové optimalizace.

V poslední tabulce (Tabulka 42) je zachycen úhrn povinných odvodů ve výši 50 500 Kč – tuto částku však nelze zcela srovnávat s předchozími, neboť se jedná o kombinaci plateb za fyzickou i za právnickou osobu (ze zaměstnání).

Srovnání dalších (nejen finančních) výhod a nevýhod je provedeno v samém závěru této diplomové práce.

12 VÝHODY A RIZIKA RŮZNÝCH PRÁVNÍCH FOREM PODNIKÁNÍ

Rozhodnout se o správné formě podnikání není vůbec jednoduché. Je totiž potřeba zvážit celou řadu faktorů. Každá z forem podnikání s sebou nese řadu výhod i nevýhod a začínající podnikatel by se se základními podmínkami podnikání v dané formě měl důkladně seznámit, případně před zahájením svého podnikání využít služeb ekonomických, či právních poradců, aby mohl dostatečně zhodnotit všechna rizika, a aby si řádně zvolil pro sebe nejvhodnější variantu.

Podle statistických údajů je nejčastější formou podnikání v ČR podnikání jako fyzická osoba na živnostenský list, či jiné oprávnění.

Další možnou formou podnikání je pak založení právnické osoby.

Různé formy podnikání se liší v mnoha směrech, každá z forem má svá specifika a zvláštnosti. Mezi základními rozdíly bych uvedla zejména legislativní a finanční náročnost, odpovědnost podnikatele anebo problematiku zdanění příjmů.

12.1 Legislativní náročnost

Z pohledu legislativní náročnosti je jednoznačně nejjednodušší podnikání formou OSVČ, zahájit činnost zvládne většina osob bez cizí pomoci. Pro získání živnostenského oprávnění je třeba splnit všeobecné (případně zvláštní) podmínky a od okamžiku ohlášení může podnikatel zahájit svou činnost. V dnešní době se navíc zahájení podnikání na příslušné instituce ohlašuje formou jednotného registračního formuláře a podnikateli – živnostníku to ušetří spoustu času.

Založení právnické osoby je mnohem náročnější. Při založení právnické osoby se podnikatel neobejde bez právních znalostí, takže většina podnikatelů, kteří chtějí založit společnost, svěří tento úkol do rukou právníků, což je také stojí nemalé finanční prostředky. Také z tohoto důvodu je v ČR nejrozšířenější formou právě podnikání jako OSVČ.

Legislativní náročnost zahájení podnikání je prvním kritériem, které každý potencionální podnikatel zvažuje a logicky většinou zvolí jednodušší cestu, která však nemusí být po zvážení ostatních kritérií ta nejvhodnější a v konečném důsledku ani nejlevnější.

12.2 Finanční náročnost

Dalším kritériem při volbě vhodné právní formy podnikání jsou finanční možnosti podnikatele.

Pokud začíná podnikatel podnikat jako OSVČ, nepotřebuje prakticky žádný kapitál, vystačí si s minimálními finančními prostředky. Základním správním poplatkem je 1 000 Kč za vydání živnostenského oprávnění a je-li podnikání hlavním zdrojem příjmů fyzické osoby, je nutné počítat také s povinnými zálohami na zdravotní a důchodové pojištění, které pro rok 2013 činí minimálně 1 748 Kč na zdravotní pojištění a 1 890 Kč na důchodové pojištění (tj. 3 638 Kč měsíčně).

Pokud se však podnikatel rozhoduje, zda založit právnickou osobu – obchodní společnost, musí počítat již od začátku s vyšší finanční náročností. Při založení společnosti je nezbytné využít právních služeb, protože zakladatelská listina musí mít ze zákona formu notářského zápisu, s čímž jsou spjaty nemalé právní poplatky. Také právnické osoby žádají o vystavení živnostenských oprávnění, které jsou zpoplatněny stejně jako u fyzických osob.

Z právnických osob je nejčastější právní formou podnikání společnost s ručením omezeným, kde k založení této společnosti postačí základní kapitál ve výši 200 000 Kč. V případě, že společnost zakládá více společníků, lze tuto částku rozdělit a částky nutné pro založení společnosti se tak stávají opět snáze dosažitelnějšími.

Založení akciové společnosti naproti tomu vyžaduje složitý základní kapitál v minimální výši 2 000 000 Kč (bez veřejné nabídky akcií), resp. 20 000 000 Kč s veřejnou nabídkou akcií. Navíc s nejednotnou akcionářskou strukturou dochází k omezenému řízení společnosti, neboť každý akcionář má právo hlasovat na valné hromadě akciové společnosti.

I z těchto částek lze jednoznačně odvodit, proč v roce 2012 tvořily téměř 91 % všech právnických osob v ČR právě společnosti s ručením omezeným, zatímco akciových společností je pouze cca 6 %.

Otázka finanční náročnosti je dle mého názoru při volbě právní formy podnikání tím úplně nejdůležitějším faktorem, který konečné rozhodnutí podnikatele ovlivňuje v nejvyšší míře.

12.3 Odpovědnost

Z hlediska odpovědnosti, resp. ručení se různé právní formy také výrazně liší.

Podnikající fyzické osoby ručí za závazky ze svého podnikání celým svým majetkem. Přesto je tato právní forma nejrozšířenější, dle mého názoru právě zejména z finančního hlediska, kdy většina podnikatelů jednoduše nemá dostatečný kapitál pro založení obchodní společnosti, tak začínají své podnikání jako OSVČ.

Co se týče odpovědnosti společníka společnosti s ručením omezeným, tento společník ručí do výše svého nesplaceného vkladu. Pokud však obchodní společnost zkrachuje, přijde společník o celý svůj vklad do společnosti (tedy nejčastěji o 200 000 Kč). Na rozdíl od podnikatele – fyzické osoby, který ručí například svým domem i ostatním movitým a nemovitým majetkem (jehož výše se může pohybovat v řádu milionů Kč) se však jedná o ztrátu relativně nízkou.

12.4 Společné podnikání více osob

Někteří podnikatelé – fyzické osoby využívají možnosti podnikání ve spojení s jinými osobami. Jednou možnou formou společného podnikání je založení sdružení, ve kterém je stanoven účel společného podnikání a také osoba, která za sdružení povede účetní evidenci. Výhodou je, že ve více lidech jsou schopni vykonávat větší a náročnější zakázky, ale prakticky neexistují rozdíly mezi podnikáním ve sdružení osob a jako OSVČ, ani co se zdanění zisku týče.

Obdobně je tomu u veřejné obchodní společnosti, kterou mohou založit minimálně 2 osoby. Společníci veřejné obchodní společnosti si ve společenské smlouvě určí své podíly ve společnosti. Podle tohoto podílu si rozdělují výsledek hospodaření, který poté zdaňují jako fyzické osoby. Společníci veřejné obchodní společnosti ale ručí za závazky společnosti celým svým majetkem, stejně jako OSVČ.

I ostatní obchodní společnosti může založit více osob, ve společenské smlouvě pak lze upravit jejich práva a povinnosti. V každém případě však platí, že čím více osob se na společném podnikání podílí, tím více problémů/komplikací/nedorozumění může potenciálně nastat.

12.5 Zdanění příjmů

Na rozhodování o vhodné právní formě podnikání má v neposlední řadě také vliv rozdílná sazba daně z příjmů fyzických a právnických osob.

Fyzická osoba zdaňuje své příjmy sazbou daně 15 %. Od roku 2013 však vchází v platnost tzv. solidární zvýšení daně o 7 % (viz. § 16a zákona o daních z příjmů). Toto navýšení se však týká pouze osob s vysokými příjmy.

Oproti tomu, u právnické osoby dochází prakticky ke dvojitmu zdanění příjmů – poprvé se výsledek hospodaření zdaní na úrovni společnosti sazbou 19 % daní z příjmů právnických osob, a podruhé se část zisku zdaní na úrovni fyzické osoby – společníka srážkovou daní 15 % při výplatě podílu na zisku. Také v této oblasti se však připravuje novelizace, která by měla toto 15 %-ní zdanění při výplatě podílů zrušit.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo jednak zhodnotit výhody a rizika různých právních forem podnikání, a také zhodnotit výhody a nevýhody různých způsobů vedení účetnictví.

V teoretické části této práce jsem charakterizovala nejběžnější právní formy podnikání v ČR – tedy podnikatele – fyzické osoby, podnikající na základě živnostenského či jiného oprávnění a podnikající právnické osoby.

Dále jsem v teoretické části zpracovala obecné zásady pro vedení daňové evidence podle zákona o daních z příjmů a zásady pro vedení účetnictví podle zákona o účetnictví. Na závěr teoretické části jsem zpracovala problematiku přechodu z daňové evidence na účetnictví, a to jak z účetního pohledu, tak z daňového pohledu.

Jako podklad k praktické části této diplomové práce mi posloužily konkrétní účetní případy podnikatele XY (fyzické osoby) za rok 2012. Tyto účetní případy jsem nejprve zaúčtovala v daňové evidenci. Poté jsem zpracovala přechod z daňové evidence na vedení účetnictví a stejné účetní případy jsem zaúčtovala v soustavě účetnictví. Pro znázornění rozdílů v účtování fyzických a právnických osob jsem výslovně pro účely této práce založila fiktivní obchodní společnost ABC s. r. o. a po potřebných úpravách jsem účetní případy zaúčtovala také v účetnictví této společnosti. Jednotlivé varianty jsou na závěr zhodnoceny jednak z pohledu podnikatele – fyzické osoby, tak také z pohledu podnikatele – společníka obchodní společnosti.

Praktická část této diplomové práce tedy na základě účtování komplexně srovnává různé způsoby vedení účetnictví, a na samém závěru jsou popsány zásadní rozdíly, výhody a nevýhody jednotlivých právních forem podnikání.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] HRUŠKA, Vladimír, 2010. *Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu pro podnikatele*. Praha: 1. VOX. 250 s. ISBN 978-80-86324-85-2.
- [2] KADLEC, Jiří a Rostislav CHALUPA, 2006. *Převod daňové evidence na vedení účetnictví*. Olomouc: ANAG. 176 s. ISBN 80-7263-327-9.
- [3] KOVALÍKOVÁ, Hana, 2012. *Zákon o účetnictví: jednoduchý průvodce v každodenní praxi*. 3. Vyd. Olomouc: ANAG. 200 s. ISBN 978-80-7263-730-0.
- [4] KUBÁTOVÁ, Květa, 2010. *Daňová teorie a politika*. 5., aktual. vyd. Praha: Wolters Kluwer. 276 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
- [5] LANDA, Martin, 2006. *Účetnictví podniku*. 2. Vyd. Praha: EUROLEX BOHEMIA. 496 s. ISBN 80-86861-11-2.
- [6] MÜLLEROVÁ, Libuše, 2011. *Účetnictví podnikatelů*. 3., aktual. vyd. Praha: Oeconomica. 168 s. ISBN 978-80-245-1747-6.
- [7] PADRNOS, Jaroslav, 2007. *Úvod do obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing. 218 s. ISBN 978-80-87071-35-9.
- [8] VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ, 2010. *Daňový řád ČR 2010*. 10., aktual. vyd. Praha: 1. VOX. 356 s. ISBN 978-80-86324-86-9.

Elektronické zdroje

- [9] Business.center.cz, 2013a. *Osobní společnost* [online]. © 1998 – 2013 [cit. 2013-03-04]. ISSN 1213 – 7235. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1291-osobni-spolecnost.aspx>.
- [10] Business.center.cz, 2013b. *Kapitálová společnost* [online]. © 1998 – 2013 [cit. 2013-03-04]. ISSN 1213 – 7235. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1292-kapitalova-spolecnost.aspx>.
- [11] BusinessInfo.cz, 2012. *Omezení výdajových paušálů u daně z příjmů fyzických osob* [online]. 2012 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/omezeni-vydajovych-pausalu-u-dane-z-prijmu-fyzickych-osob-27292.html>

- [12] ČESKÁ NÁRODNÍ RADA. Zákon č. 586 ze dne 20. Listopadu 1992 o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů*. 18. 12. 1992, částka 117, s. 3473-3491. ISSN 1211-1244. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2640>.
- [13] ČSÚ, 2013. *Organizační statistika 4. Čtvrtletí 2012* [online]. © 2013 [cit. 2013-03-19]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/publ/0102-12-q4_2012.
- [14] MFČR, 2012. *Legislativa: Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví* [online]. Dostupný také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=54043&nr=500~2F2002~20Sb.&ft=pdf>.
- [15] MPO, 2012a. *Živnostenské podnikání – živnostenský zákon* [online]. 2012 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z: <http://download.mpo.cz/get/34825/53686/594838/priloha002.pdf>.
- [16] MPO, 2012b. *Živnostenské podnikání – živnostenský zákon – přílohy* [online]. 2012 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z: <http://download.mpo.cz/get/34825/53686/594839/priloha001.pdf>.
- [17] MPSV, 2011. *Vyhlášky: Vyhláška č. 429/2011 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad* [online]. 2011 [cit. 2013-04-10]. Dostupný také z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/11888/Vyhlaska_429_2011.pdf.
- [18] ŠTREIT, Vladimír. *Peníze.cz*, 2007. *Správně zvolená forma podnikání ušetří čas i peníze* [online]. © 2000 – 2013 [cit. 2013-03-04]. ISSN 1213-2217. Dostupné z: <http://www.penize.cz/zivnosti/39104-spravne-zvolena-forma-podnikani-usetri-cas-i-penize>.
- [19] Zákon č. 455 ze dne 2. Října 1991, o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*. 15. 11. 1991, částka 87, s. 2122-2160. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2499>.

- [20] Zákon č. 513 ze dne 5. Listopadu 1991, Obchodní zákoník. In: Sbírka zákonů. 18. 12. 1991, částka 98, s. 2474-2565. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2510>.
- [21] Živnostenský rejstřík, 2013. *Statistické údaje* [online]. © 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z: <http://www.rzp.cz/statistiky.html>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BÚ	Bankovní / běžný účet
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
D	Dal (pasivní strana účtu)
DPFO	Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob
DPP	Dohoda o provedení práce
DPPO	Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob
FO	Fyzická osoba
HV	Hospodářský výsledek
MD	Má dáti (aktivní strana účtu)
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PO	Právnická osoba
SP	Sociální/důchodové pojištění
ZP	Zdravotní pojištění
ŽO	Živnostenské oprávnění

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Obrázek 1 Základní členění právnických osob (Padrnos, 2007, s. 71).....	13
Obrázek 2 Schéma života společnosti (vlastní zpracování).....	18
Obrázek 3 Schéma legislativní úpravy účetnictví (Müllerová, 2011, s. 7).....	35
Graf 1 Počet živnostenských oprávnění celkem (vlastní zpracování podle statistických údajů živnostenského rejstříku, 2013).....	16
Graf 2 Vývoj sazby daně z příjmů korporací v ČR v letech 2003 – 2012 (vlastní zpracování podle zákona o daních z příjmů z jednotlivých let)	26

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počet živnostenských oprávnění (vlastní zpracování podle statistických údajů Živnostenského rejstříku, 2013)	16
Tabulka 2 Počet obchodních společností (ČSÚ, 2013)	20
Tabulka 3 Schéma výpočtu daně z příjmů fyzických osob (vlastní zpracování).....	24
Tabulka 4 Sazby pojistného OSVČ (upraveno, podle Vančurová a Láchová, 2010, s. 194).....	26
Tabulka 5 Metodika stanovení daně z příjmů právnických osob (vlastní zpracování)	27
Tabulka 6 Vývoj paušálních výdajů u příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (upraveno, podle Vančurová a Láchová, 2010, s. 150).....	31
Tabulka 7 Směrná účtová osnova (Müllerová, 2011, s. 9)	35
Tabulka 8 Převodový můstek (Kadlec a Chalupa, 2006, s. 60).....	42
Tabulka 9 Přehled konečných zůstatků k 31. 12. 2011 a k 31. 12. 2012 v daňové evidenci podnikatele XY (vlastní zpracování)	48
Tabulka 10 Ukázka knihy pohledávek podnikatele XY (vlastní zpracování)	50
Tabulka 11 Souhrnné hodnoty z evidence příjmů a výdajů podnikatele XY (vlastní zpracování)	51
Tabulka 12 Výpočet daně z příjmů fyzických osob podnikatele XY za rok 2012 (vlastní zpracování)	52
Tabulka 13 Výpočet pojistného na ZP podnikatele XY za rok 2012 v daňové evidenci (vlastní zpracování).....	53
Tabulka 14 Výpočet pojistného na SP podnikatele XY za rok 2012 v daňové evidenci (vlastní zpracování)	54
Tabulka 15 Povinné odvody subjektu XY za rok 2012 – daňová evidence (vlastní zpracování)	55
Tabulka 16 Rozdělení příjmů za rok 2012 podnikatele XY a paušální výdaje (vlastní zpracování)	56
Tabulka 17 Stav majetku, pohledávek a závazků subjektu XY k 31. 12. 2011 (vlastní zpracování)	57
Tabulka 18 Převodový můstek podnikatele XY pro převod na účetnictví (vlastní zpracování podle Kadlece a Chalupy, 2006, s. 60)	58
Tabulka 19 Zahajovací rozvaha k 1. 1. 2012 podnikatele XY (vlastní zpracování).....	58
Tabulka 20 Hlavní kniha účetnictví subjektu XY (vlastní zpracování).....	60

Tabulka 21 Náklady, výnosy a HV subjektu XY za rok 2012 (vlastní zpracování).....	62
Tabulka 22 Stanovení základu daně subjektu XY (vlastní zpracování)	63
Tabulka 23 Stanovení základu daně subjektu XY bez vlivu převodového můstku (vlastní zpracování)	64
Tabulka 24 Výpočet pojistného na důchodové pojištění subjektu XY bez vlivu převodového můstku (vlastní zpracování)	64
Tabulka 25 Výpočet daně z příjmů fyzických osob podnikatele XY na základě hospodářského výsledku za rok 2012 (vlastní zpracování).....	65
Tabulka 26 Výpočet pojistného na ZP podnikatele XY za rok 2012 v účetnictví (vlastní zpracování)	65
Tabulka 27 Výpočet pojistného na SP podnikatele XY za rok 2012 v účetnictví (vlastní zpracování)	66
Tabulka 28 Povinné odvody subjektu XY za rok 2012 – účetnictví (vlastní zpracování)	66
Tabulka 29 Rozvaha ve zjednodušeném rozsahu podnikatele XY k 31. 12. 2012 (vlastní zpracování)	67
Tabulka 30 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012 podnikatele XY (vlastní zpracování)	68
Tabulka 31 Příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2012 podnikatele XY (vlastní zpracování)	70
Tabulka 32 Výpočet a účtování mzdy – ABC s. r. o. (vlastní zpracování)	77
Tabulka 33 Hlavní kniha k 31. 12. 2012 – ABC s. r. o. (vlastní zpracování).....	77
Tabulka 34 Účetní hospodářský výsledek – ABC s. r. o. (vlastní zpracování)	78
Tabulka 35 Základ daně a daň z příjmů – ABC s. r. o. (vlastní zpracování).....	79
Tabulka 36 Rozvaha k 31. 12. 2012 – ABC s. r. o. (vlastní zpracování)	80
Tabulka 37 Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012 – ABC s. r. o. (vlastní zpracování).....	81
Tabulka 38 Příloha k účetní závěrce – ABC s. r. o. (vlastní zpracování).....	82
Tabulka 39 Přehled povinných plateb – podnikatel XY – daňová evidence (vlastní zpracování)	84
Tabulka 40 Přehled povinných plateb – podnikatel XY – účetnictví (vlastní zpracování)	84
Tabulka 41 Přehled povinných plateb – podnikatel XY – účetnictví bez vlivu převodového můstku (vlastní zpracování)	84

Tabulka 42 Přehled povinných plateb – podnikatel XY – společník ABC s. r. o.

(vlastní zpracování) 85

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Příloha č. 1 k Živnostenskému zákonu (živnosti řemeslné)

PŘÍLOHA P II: České účetní standardy pro podnikatele

PŘÍLOHA P III: Směrná účtová osnova pro podnikatele

PŘÍLOHA P IV: Evidence příjmů a výdajů subjektu XY za rok 2012

PŘÍLOHA P V: Účtový rozvrh podnikatele XY

PŘÍLOHA P I: PŘÍLOHA Č. 1 K ŽIVNOSTENSKÉMU ZÁKONU (MPO, 2012B)

ŽIVNOSTI ŘEMESLNÉ (K § 20)

Část A

Řeznictví a uzenářství

Mlékárenství

Mlynářství

Pekařství, cukrářství

Pivovarnictví a sladovnictví

Zpracování kůží a kožešin

Aplikace, výroba a opravy ortopedické obuvi

Broušení a leptání skla

Zpracování gumárenských směsí

Zpracování kamene

Slévárenství, modelářství

Kovářství, podkovářství

Obráběčství

Zámečnictví, nástrojářství

Galvanizérství, smaltérství

Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických
a telekomunikačních zařízení

Hodinářství

Zlatnictví a klenotnictví

Truhlářství, podlahářství

Výroba a opravy hudebních nástrojů

Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů

Zednictví

Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení

Montáž, opravy a rekonstrukce chladicích zařízení a tepelných čerpadel

Vodoinstalatérství, topenářství

Montáž, opravy, revize a zkoušky plynových zařízení a plnění nádob plyny

Montáž, opravy, revize a zkoušky tlakových zařízení a nádob na plyny

Montáž, opravy, revize a zkoušky zdvihacích zařízení

Izolatérství

Malířství, lakýrnictví, natěračství

Pokryvačství, tesařství

Klempířství a oprava karoserií

Kamnářství

Opravy silničních vozidel

Holičství, kadeřnictví

Část B

Barvení a chemická úprava textilií

Čištění a praní textilu a oděvů

Kominictví

Část C

Hostinská činnost

Kosmetické služby

Pedikúra, manikúra

**PŘÍLOHA P II: ČESKÉ ÚČETNÍ STANDARDY PRO
PODNIKATELE (MÜLLEROVÁ, 2011, S. 8)**

Číslo	Název standardu
001	Účty a zásady účtování na účtech
002	Otevírání a uzavírání účetních knih
003	Odložená daň
004	Rezervy
005	Opravné položky
006	Kursový rozdíl
007	Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob
008	Operace s cennými papíry a podíly
009	Deriváty
010	Zvláštní operace s pohledávkami (<i>zrušen od r. 2008</i>)
011	Operace s podnikem
012	Změny vlastního kapitálu
013	Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
014	Dlouhodobý finanční majetek
015	Zásoby
016	Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry
017	Zúčtovací vztahy
018	Kapitálové účty a dlouhodobé závazky
019	Náklady a výnosy
020	Konsolidovaná účetní závěrka
021	Některé postupy v účetnictví při vyrovnání, nuceném vyrovnání, konkurzu a likvidaci
022	Postup v účetnictví a při inventarizaci majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby
023	Přehled o peněžních tocích

PŘÍLOHA P III: SMĚRNÁ ÚČTOVÁ OSNOVA PRO PODNIKATELE (MFČR, 2012)

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

- 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek
- 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný
- 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný
- 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek
- 05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek
- 06 – Dlouhodobý finanční majetek
- 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku
- 09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

Účtová třída 1 – Zásoby

- 11 – Materiál
- 12 – Zásoby vlastní výroby
- 13 – Zboží
- 15 – Poskytnuté zálohy na zásoby
- 19 – Opravné položky k zásobám

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry

- 21 – Peníze
- 22 – Účty v bankách
- 23 – Krátkodobé bankovní úvěry
- 24 – Krátkodobé finanční výpomoci
- 25 – Krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek
- 26 – Převody mezi finančními účty
- 29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

- 31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)
- 32 – Závazky (krátkodobé)
- 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi
- 34 – Zúčtování daní a dotací
- 35 – Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva
- 36 – Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva
- 37 – Jiné pohledávky a závazky
- 38 – Přechodné účty aktiv a pasiv

- 39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

- 41 – Základní kapitál a kapitálové fondy
- 42 – Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření
- 43 – Výsledek hospodaření
- 45 – Rezervy
- 46 – Dlouhodobé bankovní úvěry
- 47 – Dlouhodobé závazky
- 48 – Odložený daňový závazek a pohledávka
- 49 – Individuální podnikatel

Účtová třída 5 – Náklady

- 50 – Spotřebované nákupy
- 51 – Služby
- 52 – Osobní náklady
- 53 – Daně a poplatky
- 54 – Jiné provozní náklady
- 55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti
- 56 – Finanční náklady
- 57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti
- 58 – Mimořádné náklady
- 59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů

Účtová třída 6 – Výnosy

- 60 – Tržby za vlastní výkony a zboží
- 61 – Změny stavu zásob vlastní činnosti
- 62 – Aktivace
- 64 – Jiné provozní výnosy
- 66 – Finanční výnosy
- 68 – Mimořádné výnosy
- 69 – Převodové účty

Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

- 70 – Účty rozvahné
- 71 – Účet zisků a ztrát
- 75 až 79 – Podrozvahové účty

Účtové třídy 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

PŘÍLOHA P IV: EVIDENCE PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ SUBJEKTU XY ZA ROK 2012

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky					Zdanitelné příjmy		Odečitatelné výdaje		Nezdanitelné příjmy	Neodečitatelné výdaje	
			v hotovosti		v peněžním ústavu		průběžné položky		Členění příjmů		Členění výdajů		Ostatní	Ostatní
			Příjem	Výdaj	Příjem	Výdaj	Příjem	Výdaj	Prodej výrobků a služeb	Ostatní příjmy	Mzdy	Provozní režie		
		<i>převedeno</i>	45419	0	32111,13	0	0	0	0	0	0	0	0	
04.01.	B/1	zdrav. poj. 12/2011	0	0	0	1670	0	0	0	0	0	0	1670	
10.01.	P/1	2011/50>úč. práce 10-12/11	14000	0	0	0	0	0	14000	0	0	0	0	
11.01.	B/1	12001>software 1.pol. 2012	0	0	0	3012	0	0	0	0	3012	0	0	
12.01.	B/1	soc. poj. 12/2011	0	0	0	1807	0	0	0	0	0	0	1807	
14.01.	P/2	2011/56>účetní práce r. 2011	6000	0	0	0	0	0	6000	0	0	0	0	
15.01.	B/1	12002>pev.linka 11.12.11-10.1.12	0	0	0	319	0	0	0	0	319	0	0	
16.01.	B/1	2011/45>Daň.porad. IV.Q 2011	0	0	8500	0	0	0	8500	0	0	0	0	
18.01.	B/1	ekonomické poradenství	0	0	3500	0	0	0	3500	0	0	0	0	
21.01.	P/3	2011/58>účetní práce r. 2011	17000	0	0	0	0	0	17000	0	0	0	0	
28.01.	B/1	bank. popl.	0	0	0	121	0	0	0	0	121	0	0	
30.01.	B/1	12004>mob. tel. 6.12.11-5.1.12	0	0	0	3958	0	0	0	0	3958	0	0	
30.01.	V/1	kanc. potřeby	0	879	0	0	0	0	0	0	879	0	0	
31.01.	B/1	2011/51>Ověř. dokladů IV.Q 2011	0	0	10000	0	0	0	10000	0	0	0	0	
31.01.	B/1	Osobní spotřeba	0	0	0	30000	0	0	0	0	0	0	30000	
31.01.	V/2	cestovné leden 605 km	0	3267	0	0	0	0	0	0	3267	0	0	
03.02.	B/2	2012/02>Zprac.účetnictví+mzdy 12	0	0	12000	0	0	0	12000	0	0	0	0	
03.02.	B/2	2012/01>Zpracování účetnictví 12	0	0	3000	0	0	0	3000	0	0	0	0	
03.02.	B/2	Mzda - DPP 1/2012	0	0	0	10000	0	0	0	10000	0	0	0	
03.02.	B/2	12003>Internet I.Q 2012	0	0	0	893	0	0	0	0	893	0	0	
06.02.	B/2	2011/52>zprac. účetnictví r. 2011	0	0	9000	0	0	0	9000	0	0	0	0	
06.02.	B/2	2011/48>účetní práce za II.pol 11	0	0	41800	0	0	0	41800	0	0	0	0	
06.02.	P/4	zpracování účetnictví r. 2011	1500	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	0	
06.02.	B/2	zdrav. poj. 1/2012	0	0	0	1697	0	0	0	0	0	0	1697	
13.02.	B/2	12008>software 2012	0	0	0	3553,2	0	0	0	0	3553,2	0	0	
13.02.	B/2	12007>kancel. potřeby	0	0	0	4012	0	0	0	0	4012	0	0	
14.02.	B/2	soc. poj. 1/2012	0	0	0	1807	0	0	0	0	0	0	1807	
16.02.	B/2	12006>pevná linka 11.1.-10.2.12	0	0	0	319	0	0	0	0	319	0	0	
21.02.	B/2	12005>mob. tel. 6.1-5.2.2012	0	0	0	1160	0	0	0	0	1160	0	0	
22.02.	B/2	2011/49>úč. evidence IV.Q 2011	0	0	15000	0	0	0	15000	0	0	0	0	
23.02.	B/2	2011/46>zpracování mezd 12/11	0	0	12000	0	0	0	12000	0	0	0	0	
25.02.	B/2	bank. popl.	0	0	0	139	0	0	0	0	139	0	0	

27.02.	B/2	Osobní spotřeba	0	0	0	30000	0	0	0	0	0	0	0	30000
28.02.	B/2	2011/53> účetnictví 2011	0	0	12000	0	0	0	12000	0	0	0	0	0
28.02.	B/2	bank. popl.	0	0	0	150	0	0	0	0	0	150	0	0
28.02.	V/3	kalkulačka, propiska, literatura	0	1725	0	0	0	0	0	0	0	1725	0	0
28.02.	V/4	cestovné únor 920 km	0	4968	0	0	0	0	0	0	0	4968	0	0
05.03.	B/3	Mzda - DPP 2/2012	0	0	0	10000	0	0	0	0	10000	0	0	0
06.03.	B/3	zdrav. poj. 2/2012	0	0	0	1697	0	0	0	0	0	0	0	1697
15.03.	P/5	zpracování daň. evidence 2011	2000	0	0	0	0	0	2000	0	0	0	0	0
15.03.	B/3	FINANČNÍ DAR	0	0	0	3000	0	0	0	0	0	0	0	3000
15.03.	B/3	soc. poj. 2/2012	0	0	0	1807	0	0	0	0	0	0	0	1807
20.03.	B/3	ekonomické poradenství	0	0	4000	0	0	0	4000	0	0	0	0	0
22.03.	P/6	zprac. daňové evidence 2011	1000	0	0	0	0	0	1000	0	0	0	0	0
23.03.	B/3	2012/03>zpracování mezd 1/12	0	0	17000	0	0	0	17000	0	0	0	0	0
23.03.	P/7	zprac. daňové evidence 2011	2000	0	0	0	0	0	2000	0	0	0	0	0
24.03.	P/8	zprac. daňové evidence 2011	500	0	0	0	0	0	500	0	0	0	0	0
26.03.	B/3	2011/54>účetnictví 2011	0	0	6000	0	0	0	6000	0	0	0	0	0
27.03.	B/3	2011/57>účetní práce 2011	0	0	6000	0	0	0	6000	0	0	0	0	0
27.03.	B/3	2011/55>účetnictví 2011	0	0	3500	0	0	0	3500	0	0	0	0	0
27.03.	B/3	12009>mob. tel. 6.2.-5.3.2012	0	0	0	1254	0	0	0	0	0	1254	0	0
27.03.	B/3	profes. pojištění 2012	0	0	0	2900	0	0	0	0	0	2900	0	0
29.03.	B/3	Osobní spotřeba	0	0	0	15000	0	0	0	0	0	0	0	15000
30.03.	B/3	2012/04>zprac. mzdových výkazů	0	0	2000	0	0	0	2000	0	0	0	0	0
31.03.	B/3	úrok BÚ	0	0	0,79	0	0	0	0	0,79	0	0	0	0
31.03.	B/3	bank. popl.	0	0	0	133	0	0	0	0	0	133	0	0
31.03.	V/5	cestovné březen 845 km	0	4563	0	0	0	0	0	0	0	4563	0	0
02.04.	P/9	zprac. DPPO 2011	500	0	0	0	0	0	500	0	0	0	0	0
03.04.	B/4	zdrav. poj. 3/2012	0	0	0	1697	0	0	0	0	0	0	0	1697
10.04.	P/10	zprac. DPPO 2011	500	0	0	0	0	0	500	0	0	0	0	0
10.04.	B/4	12010>mob. tel. 6.3.-5.4.2012	0	0	0	1896	0	0	0	0	0	1896	0	0
10.04.	B/4	Mzda - DPP 3/2012	0	0	0	10000	0	0	0	0	10000	0	0	0
16.04.	B/4	2012/05>Daň. poradenství I.Q 12	0	0	8500	0	0	0	8500	0	0	0	0	0
16.04.	B/4	soc. poj. 3/2012	0	0	0	1807	0	0	0	0	0	0	0	1807
18.04.	B/4	silniční daň 2012	0	0	0	3000	0	0	0	0	0	3000	0	0
20.04.	B/4	12011>Internet II.Q 2012	0	0	0	893	0	0	0	0	0	893	0	0
27.04.	B/4	Osobní spotřeba	0	0	0	20000	0	0	0	0	0	0	0	20000
28.04.	B/4	bank. popl.	0	0	0	121	0	0	0	0	0	121	0	0
30.04.	V/6	cestovné duben 728 km	0	3931	0	0	0	0	0	0	0	3931	0	0
02.05.	B/5	ekonomické poradenství	0	0	2000	0	0	0	2000	0	0	0	0	0
02.05.	B/5	ekonomické poradenství	0	0	2000	0	0	0	2000	0	0	0	0	0

03.07.	B/7	2012/18>zprac. DPFO 2011	0	0	2000	0	0	0	2000	0	0	0	0	0
03.07.	B/7	2012/20>Daň.poradenství II.Q 12	0	0	8500	0	0	0	8500	0	0	0	0	0
03.07.	B/7	2012/15>zprac. DPPO 2011	0	0	5000	0	0	0	5000	0	0	0	0	0
04.07.	B/7	osobní vklad	0	0	25000	0	0	0	0	0	0	0	25000	0
04.07.	B/7	zdrav. poj. 6/2012	0	0	0	1697	0	0	0	0	0	0	0	1697
09.07.	B/7	soc. poj. 6/2012	0	0	0	1836	0	0	0	0	0	0	0	1836
09.07.	B/7	Osobní spotřeba	0	0	0	23000	0	0	0	0	0	0	0	23000
10.07.	B/7	2012/19>zprac. DPPO 2011	0	0	2000	0	0	0	2000	0	0	0	0	0
10.07.	B/7	Mzda - DPP 6/2012	0	0	0	10000	0	0	0	0	10000	0	0	0
13.07.	B/7	12015>mob. tel. 6.6.-5.7.2012	0	0	0	843	0	0	0	0	0	843	0	0
17.07.	B/7	12016>software 2.pol. 2012	0	0	0	3012	0	0	0	0	0	0	3012	0
18.07.	B/7	2012/16>zprac. DPFO 2011	0	0	2000	0	0	0	2000	0	0	0	0	0
18.07.	P/20	ověř. účetní závěrky 2011	1000	0	0	0	0	0	1000	0	0	0	0	0
20.07.	B/7	vklad hotovosti z pokl. na BÚ	0	0	20000	0	0	20000	0	0	0	0	0	0
20.07.	V/10	vklad hotovosti z pokl. na BÚ	0	20000	0	0	20000	0	0	0	0	0	0	0
24.07.	B/7	2012/21> účetnictví 1.pol. 2012	0	0	1500	0	0	0	1500	0	0	0	0	0
25.07.	B/7	2012/12>zprac. DPPO 2011	0	0	15000	0	0	0	15000	0	0	0	0	0
28.07.	B/7	bank. popl.	0	0	0	193	0	0	0	0	0	193	0	0
30.07.	B/7	ekonomické poradenství	0	0	4000	0	0	0	4000	0	0	0	0	0
31.07.	V/11	cestovné červenec 1415 km	0	7641	0	0	0	0	0	0	0	7641	0	0
31.07.	V/12	12014>účetní práce 1-6/2012	0	50000	0	0	0	0	0	0	0	50000	0	0
01.08.	B/8	12017>Internet III.Q 2012	0	0	0	893	0	0	0	0	0	893	0	0
02.08.	B/8	2012/14>úč. poradenství 3/2012	0	0	6000	0	0	0	6000	0	0	0	0	0
02.08.	B/8	Mzda - DPP 7/2012	0	0	0	10000	0	0	0	0	10000	0	0	0
06.08.	B/8	zdrav. poj. 7/2012	0	0	0	1697	0	0	0	0	0	0	0	1697
07.08.	B/8	2012/22>účetní práce za 1-6/2012	0	0	29400	0	0	0	29400	0	0	0	0	0
10.08.	B/8	2012/26>zprac. účetnictví 1-6/2012	0	0	9000	0	0	0	9000	0	0	0	0	0
13.08.	B/8	2012/23>Daň.poradenství II.Q 12	0	0	10000	0	0	0	10000	0	0	0	0	0
15.08.	B/8	12018>mob. tel. 6.7.-5.8.2012	0	0	0	723	0	0	0	0	0	723	0	0
15.08.	B/8	soc. poj. 7/2012	0	0	0	1836	0	0	0	0	0	0	0	1836
20.08.	B/8	ekonomické poradenství	0	0	3000	0	0	0	3000	0	0	0	0	0
20.08.	B/8	Osobní spotřeba	0	0	0	10000	0	0	0	0	0	0	0	10000
21.08.	P/21	2012/24>účetní práce 4-6/12	14000	0	0	0	0	0	14000	0	0	0	0	0
25.08.	B/8	bank. popl.	0	0	0	139	0	0	0	0	0	139	0	0
27.08.	B/8	2012/25>úč. práce II.Q 2012	0	0	30600	0	0	0	30600	0	0	0	0	0
31.08.	B/8	bank. popl.	0	0	0	200	0	0	0	0	0	200	0	0
31.08.	V/13	cestovné srpen 510 km	0	2754	0	0	0	0	0	0	0	2754	0	0
04.09.	B/9	zdrav. poj. 8/2012	0	0	0	1697	0	0	0	0	0	0	0	1697
07.09.	B/9	Mzda - DPP 8/2012	0	0	0	10000	0	0	0	0	10000	0	0	0

12.09.	B/9	12019>mob. tel. 6.8.-5.9.2012	0	0	0	761	0	0	0	0	0	761	0	0
13.09.	B/9	soc. poj. 8/2012	0	0	0	1836	0	0	0	0	0	0	0	1836
25.09.	B/9	Osobní spotřeba	0	0	0	10000	0	0	0	0	0	0	0	10000
27.09.	V/14	kanc. potřeby	0	871	0	0	0	0	0	0	0	871	0	0
29.09.	B/9	bank. popl.	0	0	0	133	0	0	0	0	0	133	0	0
30.09.	B/9	úrok BÚ	0	0	1,33	0	0	0	0	1,33	0	0	0	0
30.09.	V/15	cestovné září 611 km	0	3299	0	0	0	0	0	0	0	3299	0	0
05.10.	B/10	zdrav. poj. 9/2012	0	0	0	1697	0	0	0	0	0	0	0	1697
10.10.	B/10	2012/27>Daň. poradenství III.Q 12	0	0	8500	0	0	0	8500	0	0	0	0	0
10.10.	B/10	12024>Seminář	0	0	0	4480	0	0	0	0	0	4480	0	0
10.10.	V/16	popisovač, pero	0	36	0	0	0	0	0	0	0	36	0	0
12.10.	B/10	12020>mob. tel. 6.9.-5.10.2012	0	0	0	845	0	0	0	0	0	845	0	0
12.10.	B/10	soc. poj. 9/2012	0	0	0	1836	0	0	0	0	0	0	0	1836
15.10.	P/22	2012/36>účetní práce 7-9/12	13000	0	0	0	0	0	13000	0	0	0	0	0
18.10.	B/10	Osobní spotřeba	0	0	0	25000	0	0	0	0	0	0	0	25000
23.10.	B/10	2012/29>daň. poradenství 6-9/12	0	0	3600	0	0	0	3600	0	0	0	0	0
26.10.	B/10	2012/28>daň. poradenství II.Q 12	0	0	3200	0	0	0	3200	0	0	0	0	0
27.10.	B/10	bank. popl.	0	0	0	133	0	0	0	0	0	133	0	0
31.10.	P/23	osobní vklad	5000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5000	0
31.10.	V/17	cestovné říjen 913 km	0	4930	0	0	0	0	0	0	0	4930	0	0
02.11.	B/11	zdrav. poj. 10/2012	0	0	0	1697	0	0	0	0	0	0	0	1697
02.11.	B/11	12021>Internet IV.Q 2012	0	0	0	893	0	0	0	0	0	893	0	0
05.11.	P/24	zprac. DPFO 2011	200	0	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0
05.11.	P/25	zprac. DPFO 2011	200	0	0	0	0	0	200	0	0	0	0	0
05.11.	B/11	12023>software 2013	0	0	0	2274	0	0	0	0	0	2274	0	0
05.11.	B/11	Mzda - DPP 10/2012	0	0	0	10000	0	0	0	0	10000	0	0	0
06.11.	B/11	2012/30>daň. poradenství III.Q 12	0	0	10000	0	0	0	10000	0	0	0	0	0
08.11.	B/11	soc. poj. 10/2012	0	0	0	1836	0	0	0	0	0	0	0	1836
10.11.	V/18	lepidlo	0	66	0	0	0	0	0	0	0	66	0	0
12.11.	B/11	2012/31>Účetní práce III.Q 12	0	0	17950	0	0	0	17950	0	0	0	0	0
14.11.	B/11	12022>mob. tel. 6.10.-5.11.2012	0	0	0	726	0	0	0	0	0	726	0	0
14.11.	B/11	Osobní spotřeba	0	0	0	20000	0	0	0	0	0	0	0	20000
15.11.	P/26	zprac. DPFO 2011	1000	0	0	0	0	0	1000	0	0	0	0	0
15.11.	P/27	zprac. DPFO 2011	1000	0	0	0	0	0	1000	0	0	0	0	0
19.11.	P/28	2009/17>zprac. DPPO 2008	2000	0	0	0	0	0	2000	0	0	0	0	0
23.11.	B/11	FINANČNÍ DAR	0	0	0	500	0	0	0	0	0	0	0	500
24.11.	B/11	bank. popl.	0	0	0	133	0	0	0	0	0	133	0	0
30.11.	V/19	cestovné listopad 894 km	0	4828	0	0	0	0	0	0	0	4828	0	0
03.12.	B/12	Mzda - DPP 11/2012	0	0	0	10000	0	0	0	0	10000	0	0	0

06.12.	B/12	zdrav. poj. 11/2012	0	0	0	1697	0	0	0	0	0	0	0	1697
12.12.	B/12	12025>mob. tel. 6.11.-5.12.2012	0	0	0	762	0	0	0	0	0	762	0	0
13.12.	B/12	soc. poj. 11/2012	0	0	0	1836	0	0	0	0	0	0	0	1836
19.12.	B/12	Osobní spotřeba	0	0	0	30000	0	0	0	0	0	0	0	30000
29.12.	B/12	bank. popl.	0	0	0	133	0	0	0	0	0	133	0	0
31.12.	P/29	2012/41>účetní práce+mzdy 2012	6000	0	0	0	0	0	6000	0	0	0	0	0
31.12.	P/30	2012/42>účetní práce+mzdy 2012	6000	0	0	0	0	0	6000	0	0	0	0	0
31.12.	P/31	2012/43>účetní práce+mzdy 2012	17000	0	0	0	0	0	17000	0	0	0	0	0
31.12.	B/12	úrok BÚ	0	0	0,73	0	0	0	0	0,73	0	0	0	0
31.12.	V/20	12026>účetní práce 7-12/2012	0	40000	0	0	0	0	0	0	0	40000	0	0
31.12.	V/21	cestovné prosinec 644 km	0	3478	0	0	0	0	0	0	0	3478	0	0
<i>Celkem za položky</i>			<i>192319</i>	<i>166744</i>	<i>497264,71</i>	<i>480947,2</i>	<i>20000</i>	<i>20000</i>	<i>552050</i>	<i>3,58</i>	<i>100000</i>	<i>198938,2</i>	<i>40000</i>	<i>328753</i>

PŘÍLOHA P V: ÚČTOVÝ ROZVRH PODNIKATELE XY

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek
Účtová třída 1 – Zásoby
Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry
21 – Peníze 211 – Pokladna 22 – Účty v bankách 221 – Bankovní účet
Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy
31 – Pohledávky 32 – Závazky 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi 331 – Zaměstnanci 336 – Zúčtování s institucemi 34 – Ostatní daně a poplatky 341 – Daň z příjmů 345 – Silniční daň 38 – Přejídné účty aktiv a pasiv 381 – Náklady příštích období
Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky
49 – Individuální podnikatel 491 – Účet individuálního podnikatele
Účtová třída 5 – Náklady
50 – Spotřebované nákupy 501 – Kancelářské potřeby, literatura 51 – Služby 512 – Cestovné 518 – Ostatní služby

52 – Osobní náklady
521 – Mzdové náklady
524 – SP a ZP individuálního podnikatele
53 – Daně a poplatky
531 – Silniční daň
54 – Jiné provozní náklady
543 – Dary
548 – Ostatní provozní náklady
56 – Finanční náklady
568 – Ostatní finanční náklady
58 – Mimořádné náklady
59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů
591 – Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná

Účtová třída 6 – Výnosy

60 – Tržby za vlastní výkony a zboží
602 – Tržby za prodej služeb
66 – Finanční výnosy
662 – Úroky
668 – Ostatní finanční výnosy
68 – Mimořádné výnosy
69 – Převodové účty

Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

70 - Účty rozvahné
701 – Počáteční účet rozvahný
702 – Konečný účet rozvahný

Účtové třídy 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví